

ఆంధ్ర ప్రభ

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ జూలై నెల 11 వ తేది శనివారము.
ఆనంద నామ సంవత్సర ఆషాఢ బహు శుక్ల విదితి.

No. 88
సంచిక ౮౮

శ్రీమదాంధ్రవచన మహాభాగవతము.

మే మిదివఱకే పటములను జేసి మృదువధురజైలిని శ్రీమద్రామాణ్యమును ప్రకటించుచున్నారమని వినియుండును అది ఇప్పుటికి సంపూర్ణమాయెను. ఆపకారముననే సంస్కృతము నందు వ్యాసప్రోక్షమైన శ్రీభాగవతమును విక్సీలి తేటగా నీటుగులుకుజైలిని ముద్రించుచున్నారము. ఇందు శ్రీధరీయము, తిలకము, మునిభావప్రకాశిక వీరరాఘవీయము అనేడి వ్యాఖ్యలయందుఁగలవిశేషాంశములను ఆయాస్థలములందుఁ జేర్చించియున్నారము. ఈగ్రంథమును క్రౌన్ రి పేజీల చిన్నపైజాన గట్టిగానుండు కాగితములపై నచ్చెత్తించుచున్నారము. భాగవతోత్తములందఱును ఆదరాతిశయమును జూపి కాలవిలంబమును జేయక చందాదారులుగఁ జేరి మాకుత్సాహము గలిగింతుఁని యుష్విల్సారుచున్నారము.

శ్రీభాగవతము వచనము-ప్రథమభాగము, కాలికోతైండు ప్రథమ, ద్వితీయస్కంధములు. చందాదారులకు ౧౦౦ ద్వితీయభాగము, తృతీయ, చతుర్థస్కంధములుచేరి ౧౪౦ తృతీయభాగము ౧౪౦ కాశ్యోతపుచందాదారులకు తపాలాఖర్చులుచేరి నై వెలలకు పంపబడును.

ఉత్తరరామాణ్యము-కంకంటి పాపరాజుప్రణీతము దశసరికాగితములు కాలికోతైండు ౧౮౦ డిటో విక్సీలి దశసరికాగితములు గిల్లుపేరు ౨౮౦ క్రిక్కువ్లక్ష్మమ్మరమ్మ-మాండాశ్వాసములు, ఆంధ్రటికాతాత్పర్యవిశేషములతోను ఆంధ్రపద్యములతోను, కాలికోతైండు గిల్లుపేరు ౧౮౦ అమరకోశము-ప్రికాండము సటీకము, ఇంగ్లీషు అర్థముతో ౧౪౦ ఆంధ్రవిభుంట్లురైయము- (ఆంధ్రనామసంగ్రహము ఆంధ్రనామశేషము సాంబవిభుంట్లుపు) సటీకము, దశసరికాగితములు; కాలికోతైండు ౧౦౨౦ ఆంధ్రవ్యాకరణసంగ్రహము దశసరికాగితములు ౧౬౦ గంధర్వమోక్షము-సటీకా తాత్పర్యము, కాలికోతైండు ౧౮౦ రుక్మిణీకల్యాణము-సటీకాతాత్పర్యము, కాలికోతైండు ౧౮౦.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో, ఆనందావ్రెస్, మద్రాసు.

దినపత్రిక

(౧)

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండును.
చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.
6 మాసములకు రూ. 6-4-0.
3 మాసములకు రూ. 3-4-0.
1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.

ప్రతికయం దీక్రింది విషయములుండును.
ఆంధ్రోద్యమము.

ఆంధ్రోద్యమమునకు సాధనభూతములైన రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు, విద్యావ్యాప్తము, వ్యవసాయవాణిజ్యవ్యవస్థలు, భాషాభివృద్ధిమొదలగు సకలోద్యమము లిప్రతికయందు స్వతంత్ర విధమున విపులముగ విమర్శింపఁబడును.

వార్తాపత్రి.

ఆంధ్రోద్యమవార్తలు, పరరాష్ట్రవార్తలు, విదేశవార్తలు, మొదలగు సమస్తవార్తలను సకాలమున సంగ్రహముగఁ బ్రచురింపబడును. ఆంగ్లపత్రికాపేక్ష లేకయే సమస్తవార్తలను వెంటనేదీని యందు జనుపుటకు విలుండును. ఆంధ్రోద్యమవార్తాపత్రిని సమకూర్చుటకై ప్రత్యేక ప్రతినిధు లేర్పాటు చేయబడుదురు.

చిత్రపటములు.

ప్రసిద్ధపురుషులయొక్కయు విషయములయొక్కయు స్థలములయొక్కయు చిత్రపటములును, చమత్కారచిత్రపటములును జనరంజకముగ ముద్రింపబడుచుండును.

రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు.

నిరంకుశాధికారమును తగ్గించుటకును ప్రజాతంత్రమును వృద్ధిచేయుటకును సాధనభూతములైన గ్రామవ్యవస్థలు, స్థానికపరిపాలనావ్యవస్థలు, రాష్ట్రీయవ్యవస్థలు, సార్వభౌమికపాలనావ్యవస్థలు, శాసనసర్వభౌమికవ్యవస్థలు నుదితరీతిని స్వతంత్రవిధమున దీనియందు జర్పింపబడును.

మతసాంఘికచర్చలు.

జాతిమతపక్ష పాతముచుబూనక సకలమతావలంబములును, అన్నిజాతులవారును, భిన్నాభిప్రాయములను గలవారును నభివృద్ధినిబొందుటకుదగిన యుదారభావములును నాదర్శములును నిష్పక్షపాతబుద్ధితో వ్యక్తీకరింపబడును.

హైకోర్టుతీర్పులు.

జనోపయోగములైన క్రొత్త హైకోర్టుతీర్పులు, బోర్డునిర్ణయములు, క్రొత్త చట్టములు, ధర్మశాస్త్రమునకు సంబంధించిన ముఖ్యాంశములును ప్రతికయందు విరళముగా దెలుపబడుచుండును.

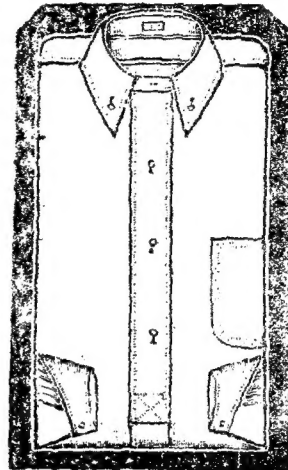
వ్యవసాయవాణిజ్యములు.

వ్యవసాయశాఖవారు చేయు విమర్శనలు, స్వదేశపరదేశముల లోని నవీన వ్యవసాయపద్ధతులు, యంత్రసాధనములు, లాభకరమైనపద్ధతము వ్యాపారములు, పరపతి సంఘములు, వానివలన గలుగులాభములు బహుధరలు మొదలగు విషయములు విరళముగా దెలుపబడును.

గ్రామవ్యవస్థలు.

గ్రామముల సుఖస్థితి కవసరమైన గ్రామపాలనము, పంచాయతీసభలు, పరపతిసంఘములు, గ్రామపారిశుధ్యము, వైద్యసహాయము, విద్యావ్యాప్తము మొదలగు విషయములు చర్చింపబడును.

క్లిప్ చిత్రము.

మొదటిముద్రణములు
మొదటి 1-కి రూ. 12-8-0
రెండవముద్రణ 12-0-0
తాత్పర్యము 10-8-0
ఇంగ్లీషురచయకుల
మొదటి 1-కి రూ. 2-4-0
ప్రాయశఙ్కరుడు
మొదటి చిట్టకొలత
యెంకో, మొదటి ఎన్ని
కంగ్రెసుమొదటి ప్రాయ
వలయును.

మీ యూరికి ద్వారము వైక్లవేను చేయవలయును.
ల డను ప్రెసిడెంట్ కిరెవెరె,
87/88 రికవెనానావద్ది, మద్రాసు.
LONDON TRADING CO.,
37/38 Rattan Bazar Road, Madras.

గ్రంథప్రచురణములు.

ఆంధ్రభాషయందు ప్రచురింపబడు ముఖ్య గ్రంథములు పంజీతులచే జక్కగా విమర్శింపబడి భాషాభ్యుదయమునకును జ్ఞానాభివృద్ధికిని దగినసాధనములు సూచింపబడును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
ప్రతివారము జేయవలయు విధియును.
సీసా 1-కి 0.8-0 అణాలు మాత్రమే.

తల నొప్పుల మాన్పును. హయ్యుహాల్ల బాణాపార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోనొక్క వనమూలికలచే హిందూదేశముగను తయారుచేయబడు ముంచిమందు.
సువాసనగలిగియుండును.
దీనిని విదేశములలోనూక వాడుచుండు
పంచభాషాచీతి చూచుకొనిన పోట్లపోనొక్క

చిరునామా:—ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

అందుమీ పరిణయము.

ఇది మొదటి చక్కని కావ్యము. అజమల రాజు యొక్క పాపహృత్ కథ. సుప్రసిద్ధుడైన కుమార మూర్తి కుమారాచారి ప్రణయము. శ్రీనివాసరావు రాసినది. చిరువల్లి వేంకటేశ్వరరావు ప్రణయము. చిరువల్లి వేంకటేశ్వరరావు ప్రణయము.

వెల ర. 0-10-0.

ఆంధ్రపుస్తక భాండాగారములకెల్ల నుచిత యుగము రచితములకు వైమూల్యమునకును బంప బడును.

వెలుగువారు :-

THE HEAD CLERK,
Mettur Estate,
NUZVID. (Kistna Dt.)

ఆంధ్రపుస్తక భాండాగారములకు.

కుర్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మావద్ద వియంజి నలంకరించు సామానులన్నియు సులభక్రయమునకు దొరుకును. చెన్నపట్టణములో మాకంటే చతురగా నమ్మువారు లేరు.

మనక కుర్చీ	1-8	1-2-0
కాక్ వన్ కుర్చీ సాదా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	8-12-0
ఇనుపముడత మంచము కాక్ వన్ గలది సింగిల్	"	10-0-0
డిటో స్ప్రింగులది	"	13-8-0
మట్టకం స్ప్రింగు	"	12-0-0
స్ప్రింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిల్)	"	16-8-0
బీరువలు 8x4 అడుగులు	"	17-0-0
డిటో 5x8 22-0-0	డిటో మేలరకం	30-0-0
పడకకుర్చీ అనే సాఫా కుర్చీ కేముడి	"	8-8-0
క్యాటలాగులో ఆనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.		
పి. ఎస్. పార్సీ స్టామ్మి పిల్లె అండుసన్		
కాచి నెం. 41/42 బాటా బాగుగోని, మదరాసు		

ఈపంచలు కొనువారికి వీటితో పంచ 1-కి అల్లెలార్పాటమున కొర్రని కొడంగడ. ప్రలాపము అను నూతన గ్రంథ మొకటి కూడా ఇనాముగ పంపబడును.

మేలైన భవానీ పట్టు పంచలు

ఆనేక పంచలు కరువుపడినందున ప్రస్తుతం భరణు లెగించియున్నాము. వాచకులారా! శృంగారమున్న నాగరికతయున్న గలమేలైన అసల్ పట్టుపంచలు పండుగనముల ఆరంభముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది పోలి మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ, ఆకుపచ్చ, లోబా, శేషువర్ణం

ఇత్యాదిరంగులు గలవు. క్లాఫునీయమైనట్టివి లెక్కనగ. గి. మూరనిడివిన్ని 24 మూర వెడలుగుల పట్టుపంచ 1-కి 2-0-0 పంచ 1-కి తపాలపుచ్చలు ... 0-4-0

డిటో రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలపుచ్చలు ఇరాం టి. సీతారామ మొదలియారే, 3, కందప్పమొదలి వీధి, తిరువల్లిక్కేనే, మదరాసు.

నర్వ జీవన్.

ధాతువునుమందు లన్నిటికి లిల్లి ఇది సంజీవనంబి ఒక వనమాలిక. ఇదియే వన పూర్వి కుల ఆతిథిహస్తపు బొంబము. దీనిప్రభావము కనుగొన వలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చు కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడ న శక్తుల కత్తము పోగొట్టుటకు యంతమించినది లేద జన్మేంద్రియ దుర్బిణియొగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి ఆనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పలుత్యమున్న దేహమునకు బలమున కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సంజీవనంబిది. "నర్వ జీవన్" ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరకు నవరూ గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల టిన్న 1-కి 2-0-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము ప్రొఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు, (13-5-14) కలియుగభీమ. 16కృష్ణపు మొదలివీధి, తిరువల్లిక్కేనే వదరాసు

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్డ సులు వ గ యి రా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయున పూడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు ఏయే తేదిల పత్రికలుచేర లేదో వ్రాయునయెడల ఒకాబు లొసంగుటకు ఏలులేదు. గాన పత్రిక గాని తేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును. తాము దినపత్రిక చందాదారులలో, వారపత్రిక చందాదారులలో వాసినయెడల చాలసులువుగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగ బడగలవు. వారిపేరవచ్చు పత్రికలమీద ముద్రిం పించిన పేరును నెంబరుతోగూడ చించి పంపిన యెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నారు.

కొందఱు విలేఖకులుకాగితము రెండు ప్రక్కలును జిలుగుగావ్రాసి పంపుచున్నారు రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణాకార్యము మిక్కిలి కష్టముగుచున్నది. కావున దయయుంచి విరళము గా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపువారు గాకాయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం ప సూ]

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులు ఇ ప్పడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి వార పత్రికతో నవశ్యము లేదని వారపత్రికపై అప్పు తోవచ్చు పేరును చించి నెంబరుతో సహా పంప వలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాబుతువారికి బాకీయున్న సొమ్ము దినపత్రిక చిరా లో జేర్చబడును. వ్యవస్థాపకుడు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

అయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

విక్రయమునకు సిద్ధముగనుండు గ్రంథమాల.

1. మాధవనివాసము:- సకలరోగములను గుర్తించుటకు వైద్యులకు మిగిలిన పయముక్తగు గ్రంథము. వెల రి-0-0
2. పథ్యాపథ్యము:- ప్రతిరోగమునకును పథ్యములును అపథ్యములును ఆకు వస్తువులను బోధించును. వెల చందాదారులకు 0-12-0 ఇతరులకు 1-0-0
3. ఆయుర్వేద పరిభాష:- మందుల జేయుటకును వాని లోల వస్తువుల భేదములకు దెలిసికొనటకును వాని భూమిల విశ్లేషించుటకును ఉపయోగించు నిట్టిగ్రంథ మిది మిగుల లేదు. వెల చందాదారులకు 1-2-0 ఇతరులకు 1-8-0
4. అగస్త్యవైద్యము:- దక్షిణదేశపు వైద్యసాంప్ర దాయములకు దెలుపును. వెల చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0
5. వక్తరక్త:- పిచికారితోయ విధమును దీనివలన పోవువ్యాధులను దెలుపును. చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0
6. శత్రుశత్రుము:- దానినభ్యసించుక్రమము, శత్రు చికిత్సా స్వరూపము, మొదల గు వానిం దెలుపును. చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0
7. ఆయుర్వేదము:- ఆయుర్వేదముయొక్క ప్రాచీనత అందలి భేదములు, మొదలగు వానిని విపులముగ దెలుపును. వెల చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

N. B. మాగ్రంథమాలలో ముద్రము లైనట్టియు కాబోవు నట్టియు, గ్రంథముల నన్నిటిని కొనువారు చందా దారులుగా నెంచబడుదురు. అట్టివారు దరఖాస్తుతో 0-2-0 పంపవలెను. లేదా, పి. పి. తో వసూలుచేయబడును.

క్యాంక్ పోస్టేజి కర్చులు కొనువారే భరించవలయును. వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు, ఆయుర్వేదాశ్రమం. బాట్లెట్, మదరాస్.

కండ్లకు చలువజేయును.

మెదడుకు బలమిచ్చును.

ఎండవేడిమి దెలియకుండుట కుపాయ మేమి.

అమృతాంశులక తైలము.

ఇది యేమి జేయగలదు.

తలపోట్లను, తలనొప్పలను, మెదడునందలి వేడిమిని, అన్ని విధములగు తలనొప్పలను, నిజముగ అనేకులకు మాన్పినది. విద్యార్థులకు యోచనా పరులకు ప్రాణమిత్రము.

వెల బుడ్డి 1-కి రు. 0-12-0. బుడ్డి 12-కి రు. 8-0-0.

ప్యాకింగుపోస్టేజి పేరు.

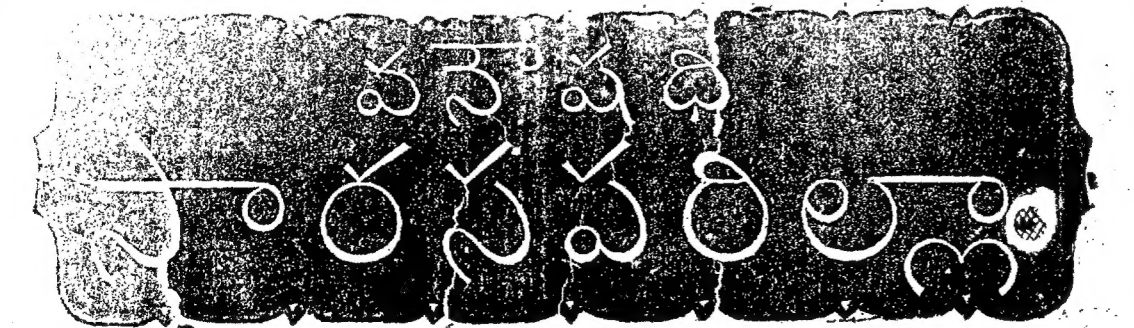
కొరువారికి క్యాటలాగు లుచితము.

వైద్యరత్న పండిత. డి. గోపాలాచార్యు,

పి. పి. యస్., పి. యమ్. బి.,

ఆయుర్వేదాశ్రమం, మదరాస్.

అధికముగా కొరువారు సమాపముగ లైలు ప్రేక్షక దెలుపవలెను.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మాయ సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన నయముగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు శుష్కినిగలిగించును. నెత్తురును శుష్కిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డా. డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనస్వాడి. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

పొగయోడల రాక పోకలు.

చెన్న పురి నావాత్రయమునం దున్నవి.

1914 సం॥ జూలై నెల 11 వ తేది

ప్రీతురు పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
కృష్ణాకోటకు	లివర్ పూలు	8 జూలై	కలకత్తా	16 జూలై
క్రీస్తు ఖాలా	కలకత్తా కరాచి	10 7	క్రీస్తు కలకత్తా	10 12

రానున్నవి.

మూర్తిర్	కలకత్తా	9 జూలై	కలకత్తా	10 జూలై
మచేదూరు	బాంబాయి	10	కలకత్తా	10
ట్రాబోన్	కలకత్తా	10	కలకత్తా	10
హెల్మోట్స్	సింగపూరు	11	"	"
నూమిడియ	క్రీస్తు	11	రంగూన్	11
గ్రాహం	లివర్ పూలు	11	కలకత్తా	16
జిరా	కలకత్తా	11	కోలంబ	12
టాండా	లండను	12	కలకత్తా	14
ఎడ్యూవా	నాగపట్నం	12	రంజాను	17
ఉస్తా	ప్రైయిట్స్	12	ప్రైయిట్స్	12
అంకూడి	కలకత్తా	14	నెటూల్	14
నివాసా	కలకత్తా	14	లండను	15
బానన్	ఆస్ట్రేలియా	15	కలకత్తా	15
ట్రాన్ బెన్ ఫె	మిడిల్ బరో	17	కలకత్తా	19
క్రీస్తు ఖాలా	అంబ్యర్స్	21	కలకత్తా	23
కెంబ్రిడ్జ్	లండను	21	కలకత్తా	23
అంబోటి	నెటూల్	26	కలకత్తా	26

ఈ తేదెలలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ జూలై నెల 11 వ తేది

ప్రదేశములు.	జూలై 10 తేదీ ఉదయం 8 గంటలలో నామోదయ వేగము	ఉదయం 8 గంటలలో ఉష్ణోగ్రత.		వర్ష పాతము.		
		సం. సెం. ఫ్యాం	సం. సెం. ఫ్యాం	24 గంటలలో సం. సెం. ఫ్యాం	వర్ష పాతము.	వర్ష పాతము.
గోపాలపురము	29.403	78.0	82.2	0.48	25.23	11.16
వాల్తేరు	29.451	75.4	79.7	0.87	18.40	8.89
కాకినాడ	29.509	76.6	82.5	...	9.17	8.60
రంగురు	29.550	76.2	75.8	0.65	6.89	8.29
అంటూరు	...	78.0	75.0	0.90	6.21	...
సిల్లూరు	29.571	99.0	78.8	0.08	3.67	3.48
పల్నాడు	29.595	96.2	81.1	0.14	3.57	4.79
కడప	29.628	94.0	81.4	...	4.20	8.80
నాగపట్టణము	29.667	96.1	80.5	...	2.37	4.41
కోలంబ	29.76	85.7	79.7	...	30.53	29.84
తిరువనంతపురము	29.78	82.3	76.7	0.48	28.79	28.55
కర్నూలు	29.79	84.6	75.9	0.32	42.68	51.72
కర్నూలు	29.756	82.0	74.9	2.80	48.95	54.56
మంగుళూరు	29.784	84.5	75.2	0.03	57.79	56.45
బాంబాయి	29.597	81.8	78.6	0.95	18.98	26.76
హైదరాబాదు	29.5.5	74.0	71.0	1.06	12.97	7.47
అనంతపురము	...	81.0	76.9	...	3.47	4.92
బళ్లారి	29.504	80.5	77.1	...	2.11	5.22
కర్నూలు	29.590	83.4	76.2	...	4.08	5.99
కడప	29.617	84.0	79.5	...	7.45	6.22
తెంగుళూరు	29.655	78.0	69.0	...	10.85	9.60
కొడైకనాలు	22.685	54.5	53.4	0.88	18.62	5.02
ఉదకమండలము	22.888	55.8	53.2	0.04	14.85	15.27
కోయంబుత్తూరు	29.712	77.1	73.2	0.01	1.63	17.97
తెల్లూరు	29.612	84.5	81.6	...	6.50	7.52
నెలము	29.684	70.0	75.4	...	10.89	11.14
తిరుచనాపల్లి	29.681	82.8	80.2	...	2.74	6.87
శ్రీధరకొట	29.698	84.8	80.7	...	5.46	6.92
మధుర	29.702	83.6	78.3	...	4.77	7.32
విజయవాడ	0.91	9.00

దీప్తకల్పమునందు వాయుభారము మెల్లగావృద్ధియైచి. బంగాళా ఖాతముయొక్క ఉత్తరమునకు పాను మెల్లగా నొకచోట గూడుచున్నది. ఇంతవఱకు కూర్పుతీరమును దాటి నలు కనుపడదు. దీప్తకల్పమునందు బలముగ వర్ష వాయువులు

చుచున్నవి. డక్కనులోను, సర్కారులలోను, మధ్యమెష్ట పరిమాణము మామూలుకంటె హెచ్చుగా నున్నది. నిన్నటి రోజున నిచ్చట 108 డిగ్రీలవేడిమి యుండినది. పడమటి తీర మనదప్పు మిగిలిచోట్ల మధ్యమెష్ట పరిమాణము అధికముగా నున్నది. చెన్న పురి తీరమున వాయువు మిక్కిలి ఆరిపోయి యున్నది. చెన్న పురిలోను, కర్నాటకము నందు కొన్నిచోట్లను, మబ్బలు విడిపోయినవి. పడమటి తీరమునను, డక్కను లోను దట్టముగా పట్టియున్నవి. పడమటి తీరమున వర్షము తగ్గినది. దత్తనండులము లందును, సర్కారులలోను, బలము పడినవి.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్న
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

స్థానిక వార్తలు.

దక్షిణహిందూదేశ బ్రహ్మసమాజము:— ఆన్సా పీల్డ్ షిప్ 97 నెంబరు బ్రహ్మసమాజమండలియన శ్రేష్ఠ సాయంకాలము 6 గంటలకు జె. వి. నారాయణగారు ఇంగ్లీషుభాషలో ఉపాసన జరుపుదురు.

శీట్లక్ ఎండివారస సానైట్:— సుంకరామశెట్టి పీథి 5 వ నెంబరు గృహమున కే. వైకుంఠరావు పి.వి గారు ఉపాసన జరిపి మెకముయొక్క ఏకాభివృద్ధియను గుర్చి యు పర్యవీక్షించెదరు.

మహాబోధి ఉపన్యాసములు:— శ్రీపతి సాయంకాలము 6-15 గంటలకు తిరువళ్ళీళ్ళలోని కెల్లెట్టుపాటలో పి. చెంచయ్య ఎమ్.ఎ, ఎ.ఎల్., గారు 'కృత్రిమయిన' గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

మురళీగానసభ:— శ్రేష్ఠ సాయంకాలము 4 గంటలకు నారాయణ మెదలి పీథిలోని కలవి రామన్న కెట్టిగారి సత్తరము లో కనకేశంధు కన్యకచేరు కృంగదచరిత్ర కాలక్షేపము జేయబడును.

అంత్యజాతుధర్మసభ:— శ్రేష్ఠ ప్రాద్దున 8 గంటలకు వ్యాసరహడిలోని సభివారి పాఠశాలయందు బ్రహ్మకండ స్వామిలవారు 'మాలమాదిలు, వారెవరు?' అను విషయమై ఉపన్యసించెదరు.

స్థానారధిస్వామి సభ:— శ్రేష్ఠ సాయంకాలము 4 గంటలకు తిరువళ్ళీళ్ళలోని గంగజామండపమునందు ఆనంత రామ భాగవతారుచే హరిశ్చంద్రోపాఖ్యాన కాలక్షేపము జరుపబడును.

భగవత్కథాప్రసంగ సభ:— శ్రీపతి సాయంకాలము తొండమండలము హైస్కూలులో పండిత టి. లక్ష్మణాచార్యులుగారు గీతోపన్యాసము చేయుదురు. ఏడుగంటల నుండియు వారెవలననే విరాటవాద కాలక్షేపము జరుపబడును.

ప్లేగువ్యాధి:— జూలై 4 వ తేది వారంతమున మన దేశమునందు ప్లేగురోగముచే 474 మంది మృతినిొందిరి. వీరిలో బర్మావారు 10 మందియు, పంబాయివారు 210 మందియు గలరు.

ధియసాఫీకల్ సానైట్:— క్రీషతి ఆగోరీకంటమ్మ గారు తిరిగి తిత్వజ్ఞాన సమాజాధిపురాలుగ నెమ్మకొనబడినది. ఈ మె: తమున 17,211 వోట్లువచ్చుటయే యీమె జనంజన త్వమునకు నిదర్శనముగ నున్నది.

హిందూసంఘ సంస్కరణసమాజము:— సోమవారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఆంధ్రనగర్ హాలులో ఓ కం దస్వామి శ్రేష్ఠిగారు 'ఆంగ్లరాజ్యము' సంఘసంస్కరణము అను విషయమై ఒకవ్యాసము చదివెదరు. జులై 5 వ శనివారమున గౌరవోపన్యాసము వహించెదరు.

గవర్నరుగారి కార్యనిర్వాహకసభ:— ఆ సభ నిలు లియోనియల్ డేవిడ్సుగారు ఫీవ్ పెక్రటరీగను, ఆనగలిం వాల్టరు ప్రాన్సిస్సుగారు రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు పెక్రటరీ గాను ప్రెడెరిక్కు బ్యూనెక్ ఈవాన్సుగారు లాజిల్ మినిస్ట్రీ పల్, ఎజాకేవనల్ పెక్రటరీగను నియమింపబడిరి.

శిండిరావారు అవధానము:— జూను 28 వ తేదిని నాగవీరేశ్వరకాశ్రిగారు జయప్రదముగా అవధానము చేసి

యుండలేదనియు, విద్యుత్ప్రేమియను బిరుదోపగతు సాహస మనియు, షిశుపాటి లక్ష్మీనారాయణగారు మామ వ్రాయు చున్నారు.

గ్రంథస్వీకారము:— రాజపుత్రాద్వయ పీఠేశలింగము పంతులుగారిచే రచియింపబడిన జీవన్మరణము, సింహాద్రి అప్పలాచార్యులు గారిచే రచియింపబడిన గీతార్థసంగ్రహము కొండపల్లి, పిరళ్ళద్రాచార్యులుగారిచే రచియింపబడిన ఆత్మ సామ్రాజ్య సమర్పణము, కట్టమంచి రామలింగా శెట్టిగారిచే రచియింపబడిన కవిత్వతత్వ విచారము, మాతావ్యసానము చేరినవి క్రమముగా విమర్శింపబడును.

హిందూస్థాన విద్యార్థి సమ్మేళనము.

భారతీయ విద్యార్థుల డేముము.

ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలోని ఆయోవా విశ్వ విద్యాలయ పండితులగు సుఫీర్ బ్రానోను, ఎం.పి; పి. ఎచ్. డి. గారు జూలై 7 తేదిని అమృత బజారు పత్రికకట్టు వ్రాయు చున్నారు:—

ఆమెరికా దేశమందలి కళాశాలలందును విశ్వ విద్యాలయము లందును ప్రస్తుతము సుమారు మూడువందల మంది భారతీయ విద్యార్థులుండగని తెల్పించి యున్నారు. ఆమెరికాదేశపు భారతీయ సంఘమున స్థాపించుట పీరుచేసిన యానేక ప్రధాన కార్యములలో నొకటైయున్నది. ఇది యొక జాతీయ సంఘము; దీనినంతమంది భారతీయ విద్యార్థులందు ప్రతిష్ఠాపనము లన్నిటియందును దీనికాఖిలుండియే, యున్నవి. ప్రస్తుతము చికాగో నగరమందును, ఇల్లినాయి విస్కొన్సిను, మిషిగను, ఆయోవా, కన్సాస్, వాషింగ్టన్, ఓరిగన్, కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయములందును ఉండు కళాళు ముఖ్యతములై యున్నవి.

భారతీ ధూమియొక్క విద్యార్థిప్రయోజనముల నభివృద్ధి గావించుట యీసంఘము యొక్క ప్రధానోద్దేశ్యము. ఆంధ్ర పరులును, ఉద్యుక్తులుగను విద్యార్థులకు ఆమెరికా దేశమందలి విద్యావిషయక సందర్భములను తెలుపుచుందురు. ప్రయత్న మున్నలై యిండ్లలో గూర్చుండువారిని విద్యకొరకై బదేశము లకు బోవునట్లు ప్రోత్సహించుచుందురు. ఈ సంఘమునకు సంబంధించిన యిద్వోగులు నూతనముగ వచ్చు విద్యార్థుల నా రేవుల యొద్ద నెదుర్కొని తీసికొనివచ్చి యస్కాసు కళా శాలను గురించి వాటికి గలహా నిర్దురు. భారతీయులను ఆమెరికనులకు నుండు సత్వోద్య స్నేహభావము నభివృద్ధి చేయుటకు పీరు చాలవరకు బనిచేయుచున్నారు. పీరు చేయుపనులలో నది చాల ప్రధానమైనది.

దేనినిగాని యూరక గాలిక విడచిపెట్టనివ్వములేని వారై, దేశహితకార్యము నోనర్చు నిమిత్తము పీరు ప్రత్యేక ముగ నేర్పాట్లను జేసియున్నారు ఈ యుద్దేశమును గొంత వరకు నిర్వహించుటకై 'హిందూస్థాన విద్యార్థి' యనుదేశ వీరక విద్యావిషయక పత్రిక ను బ్రచురించుచున్నా రు. ఈ సంఘమునందీ నెలలు గౌరవ సభ్యులుగ జేరియున్నా రు; వీరిలో నామెరికాదేశమందలి సుప్రసిద్ధులగు విశ్వవిద్యాలయా ధ్యక్షులును పండితులును గ్రంథకర్తలును పత్రికా సంపాదకులును, ఇండియాదేశపు నవాబులును మహారాజులును రాజులును అనేకులు కలరు.

తిమ కార్యగంగమును విస్తరింపజేసి, సంఘము సంస్కృతీయ సంఘముగ నొనర్పజేసిన యాహిందూస్థాన సంఘము వారిక దృఢముగ నభిలాషకలను. నానాదేశము లందుండు భారతీయ సంఘముల నొక్కటిగ జేర్చునదనియు, దీని ప్రస్థాపనం భారతీయ విద్యార్థి సమ్మేళనము' అనిచేరుంప వలెననియు వీరొక యేర్పాటు నుపక్రమించి యున్నారు. ఈసమ్మేళనమున కవధానభూమి లై యుండు కాళాసంఘ ముల కన్నిటికిని భారతీయ విద్యార్థులసేవ నభివృద్ధిచేయుటయే ప్రధానోద్దేశ్యము. సంయుక్త రాష్ట్రములందు ప్రస్తుతముండు నానాకాఖిలును ఒకటికొకటి యుపకరించుచు ఇండియాను విద్యార్థుల డేముమును గాపాడు చుండును. ఇట్లే ప్రపంచము లోని దేశ్యురు దేశములందుండు కాళాళును సరిచేయు చుండును.

ఈ సమ్మేళనము యొక్క ముఖ్య క్యకహామంతులు నొక ప్రధానకార్యాలయము నలన నిర్వహింపబడుచుండును. ఈకార్యాలయ ముండుస్థానము సభ్యుల యభివృద్ధియు చొప్పున ప్రతిసంవత్సరము నిర్దేశముగుండును: ఆప్రకారము, ఇది యొక సంవత్సరము ఇంగ్లండునందును, మరయొక సంవత్సరము ఫ్రాన్సునందును, ఇంకొకప్పుడు ఆమెరికాలోను, మిక్కిలు

అమెరికా హిందూస్థాన సంఘమునకు ప్రస్తుతము జాతీయోద్యమమునకుగలదు నవకాశముగొని, ప్రసిద్ధమును సువ్యాప్తమునగు మీ పత్రికామాలమున, భారతీయ విద్యార్థి సంఘములన్నియు మాతో సహకరింపవలెనియు అందువలన భారతీయ విద్యార్థి సందక్షణమునకు గాను మిగుల శ్రద్ధనియు నల్పేంత సమర్థమునకు నొకసాధనము నేర్పరుపవలెనియు కోరుదు, వారిని హృదయపూర్వకముగ నాహ్వానించుచున్నాను. జాతీయ సంఘములను, అంతర్జాతీయ సంఘములను స్థాపించికార్య నిర్వహణము చేయుట మనకు శ్రేయకాదని ఒకొక్కప్పుడెన్నాయముగ మనలను నిందించుచున్నారు. ఇది యెంత యనర్థమో మన మిప్పుడు చూపగలము. నిర్మాణానుకూలమైన యూహలు కలవారును వెనుకబడి యుండక ముందు అంగవేయ స్వభావముకలవారును మాకు సహాయ మిచ్చు వారు నగుయవకు లిప్పుడు నిజముగ గావలసి యున్నారు. సర్వప్రపంచ హిందూస్థాన విద్యార్థి సమ్మేళన మిప్పుడు మన కవసరము.

గవర్నరుగారి పర్యటనము.

హోనుపేట పౌరుల స్వాగతము.

ఈ మనసికతో సభ్యులందు మంచి శిక్షితులగు ప్రజా
 ప్రతినిధులు సభ్యులునున్నాడు. వాళ్ళ మెంటువారు దయ
 యొంది చేసేరును, మెంబర్లును నేర్చుకొను సభికాగ మెంబరు
 ఓటు వేసేచున్నాము. మాపట్టణమునకు వేగు, కలరా, ముష్టి
 గు వ్యాధులు ప్రతినండున్నాము పడించుచుచే మంచినీటి వసతి
 క్లిగినట్లు చాలము స్వయం గానున్నది. నరు పైలబడకుండు నా

ఇంకొక సంగతి లేమిన్నిగా మీ లోయరు సెకండ్రీ
చారిత్రాలయొక్క పోషణభావమును దొరతనము వహింపవల
సికదగా కోరియున్నారు. ఈ చారిత్రాల ఉంపవలయునా,
తేదా యను సంగతి మొట్టమొదట 1909 ఫెబ్రు
వరిచూడకునచ్చును. సెకండ్రీ చారిత్రాలను వాని ఖర్చుల నవియే
భరించవలయుననియు, నట్టినిల్లో లేని వానిని తీసివేయుటయో
లేదా క్షేమము తగ్గించుటయో యుక్తమనియు, దొరతన

వారపుడు తెలియజేసిరి. హరపవహులి పాఠశాలను దీనివేయవలయునా, లేక హోసుపేట పాఠశాలను దీనివేయవలయునా అను ప్రశ్న జిల్లాబోర్డు వారి కేదుర్పొంది, హాస్పవహులికి రయిలు లేనందున ఆ పాఠశాల పోషణకై ప్రానుకొనిరి. అయినను, హోసుపేట మునిసిపాలిటీగా మా అనున్నందున విద్యాభివృద్ధి కేక్కువ పాఠశాలలు కలుగ వచ్చునను నూహతో దొరతనమువారి పాఠశాలను దీనివేయు విషయమై ఆప్యటిలో మిన్నకుండిరి. ఇప్పుడట్టి మునిసిపాలిటీ యేర్పాటుయినది. గనుక యందలి స్కూలు విద్యాభివృద్ధికై కావలసిన యేర్పాటులు చేసికొను బాధ్యత పోగులమీదనే యున్నది. ఇతర మునిసిపాలిటీలన్ని కంటేను నిచ్చట విద్యాభివృద్ధికై వెచ్చింపబడు ద్రవ్యము తక్కువగ నున్నదని తెలియరచ్చినది. విద్యాభివృద్ధికై వెచ్చింపగలినంత వెచ్చింపుడు. అప్పటికిని ద్రవ్యము చాలనియే డల, దొరతనమువారిని సహాయ మడిగినచో సావధానముగా యోచింతురు.

ఇతరులకు దర్శనము.

ప్రాతఃకాల ఫలహారమైన పిమ్మట వారు ఆనెగందిరానా
రావు బహద్దర సి. హనుమంతగౌడ్లు, చి. గోపాలాచార్యులు,
రావు సాహెబు జె. నీలంధ్రులు గారులకు దర్శనమొసగి ముచ్చ
టిందిరి.

మునిసిపల్ వెర్షికాల.

సాయంకాలము యూరిలోని ప్రతిష్ఠాపనములను దర్శించిరి. అందుమందుగ మునిసిపల్ వైద్యశాలను జూచిరి. ఇప్పుట శ్రీవారికి హెచ్. టీ. రీటీగారు స్వాగతమునుగి అపొలికెరీయగు ప్రేజరుగారిని తెలియజేసిరి. ఈ వైద్యశాల మొట్టమొదట 1867 అక్టోబరులో స్థాపింపబడినది ఇప్పటిభవనము లోకల్ ఫస్టు వారి ద్రవ్యమువలనను, ప్రజల చందాల వలనను, 1872 సం. లోగట్టిరి. కాని, కర్నూరుకుగనునను భయముచే 1880 సం॥ మువనకునివైద్యశాలయందు మం. లు పుచ్చుకొనువారే స్వల్పముగనుండిరి. కాని అట్టినితిలో స్టాకింగనువారు అపొలికెరీగావచ్చి వారి మంచితనము వలనను, ప్రజాభిమానము వలనను ఇంగ్లీషు మందులను వాడుకలోనికి దెచ్చిరి. 1913 సం॥ నుండియు మునిసిపల్ వారి పాలనక్రిందకు వచ్చినది. ప్రస్తుతిమీ వైద్యశాలలో ఎనిమిదియందొ రోగులుండుటకు మాత్రముకలదు.

సాక్షికాలను దర్శించుట

బైద్యశాలను జూచినపుడు శ్రీవారు మునిసిపల్
శేకండ్లీ పాఠశాలను, పాలికాపాకశాలను దర్శించి ఈ శేకం
డ్లీ పాఠశాల 1865 లో స్థాపించబడినట్లు కనుపడుచున్నది
ఇప్పుడు వడ్రంగముకూడ చెప్పవలసిందిగాని నష్టముచేయుటచే
దీనినిమూసిరి. ఈ ప్రస్తుతము 113 మంది బాలురు విద్యార్థులు
సము చేయుచున్నారు.

పాలికాపాఠశాల 23 సంవత్సరముల సుండికలద
ఇచ్చట మొత్తమున 99 మంది పాలికలు విద్యాభ్యాస మొన
ర్చుచున్నారు. ఈయూలిలో నేన తరుచుచున్నట్లుచే పాఠ
శాల తరుచుకూసి నేనుబడవలసి వచుచున్నది.

10 వ తేదీ ప్రాద్దున గవర్నరు గారును, వారి పరివారమును హంపికిబోయి యచ్చటి విసోదముల నెల్ల దర్శించి సాయంకాలము తిరిగివచ్చిరి. 11 వ తేదీ ప్రాద్దునకూడ హంపిచెదర. మధ్యాహ్నము రామద్వయమును జూచి రాత్రి 11 గంటలకు ప్రత్యేకపు బండిలో బెంగులూరుకు బయలుదేరుదురు. దారిలో ఆదివారమునాడు పెనుకొండలో కొంత సేపు నిలచెదరు.

ప ర ప్త వి.

పూర్వసంచికాను బంధము.

“మాత్మదైవతమలాగా! సోదరీ తిలకములాగా! మన
మూర్త్యబాలివాము. ఆస్త్రికాంతలను ధర్మ సందక్షుణులకు పరమ
ధర్మము. ఆస్త్రిస్త్రీలను మానవు ప్రాణసహనము. శాంతము
భూషణము, శిలము చరము, జీవాత్మ మైశ్వర్యము. సత్య
శాచము లాప్రమిత్రములు. దయాధర్మములు
క్షేమ లాభములు. భారతనారీరత్నములు ధర్మచేయు ప్రతి
ధర్మా చరణమునందును సర్వకాల సర్వావస్థలయందును సహ
కారిణులు కావలయును. అందువలననే వారు సహధర్మిణులని
పించుకొందురు. ఆర్యధర్మమునందు భాగ్య ధర్మ కర్మాంగి
అస్థాంగి తనపురుషునికి బుధావస్థాస్థి నృధులకై యెల్లప్పుడు
దోషపక్షము సుతతపితాపాదించి యై ప్రసక్తిల వలయున
హిందువుల యుద్దేశమునందు ధర్మపత్నియై గృహిణి, గృహిణి
గృహరాజ్యమును మనోహర మనోహరంబకంబుగా నేలును

గార్హస్థ్య ధర్మములు నోచుకొనుచుండ నలయును గాన్ధర్వ లి ధర్మములన్నియు నిందు నొకచుట కవకాశములేదు. అతిథుల నభ్యాసముల సంస్కారములను, బంధుమిత్రుల నాదరింపవలయును సంతానవర్ధియైన సతీతిలకము శిశువోషణ శాస్త్రము నెఱుంగ నలయును. ఆరోగ్యశాస్త్రము, గణితశాస్త్రము, గృహవైద్యము మున్నగునవి తెలియక సంసారచక్రమును నడుప శక్తియుగాదు గృహనిర్వాహకత్వము రాజ్యనిర్వాహకత్వము వంటిది చేయలే! హిందవనాశిమణి సులియై పతిని రంజింప వలయును మాతయై సంతానమును బెంపవలయును చెలియై హిరమును బోధింపవలయును. గృహిణియై గృహసంధర్మముల నిర్వహింప వలయును. ఇట్టి శక్తులెల్ల నొక్కవ్యక్తికి గలుగుట కెట్టిబుద్ధి వికాసముండ నలయును అట్టి బుద్ధి వికాస ముదయించుట కెట్టి విద్య కావలయును? (విద్యయనుటతోడనే సభ్యోగ్యులకలభ్యాసము) విద్యయనిన విలో బలుపురి కిప్తము లేకుండ వచ్చును. (లేదు లేదు అని మరల ధ్వని) విద్యయనగా నాంగ్లేయ విద్యయే కాద (విదండి విదండి అని కేకలు) విద్యయనగా నుద్యోగ ముత్రోపయోగముగ విద్యకాదు. విద్యయనగా నుదరపోషణ మునకు యుక్తమగు విద్యకాదు. బుద్ధి వికాసమును బాడమించు విద్య విద్య మావత్వము నలకుచువిద్య విద్య. ఆత్మగౌరము నభివృద్ధిచేచు విద్య విద్య. ఆత్మజ్ఞానము నొదవించు విద్య విద్య ఈశ్వర తత్వమును బోధించు విద్య విద్య. జీవిత పరమార్థమును గ్రహింపజేసి జన్మ సాఫల్యము గావించు విద్య విద్య అక్షర జ్ఞానము లేకయే యిట్టిజ్ఞానానుభవము కలవారు పలుమంది విలోనండువచ్చును. అక్షరసహాయమున్న నదిమరింత ప్రకాశించును జ్ఞానముదీపకశీకవంటిది. విద్య దానిని ప్రకాశింపజేయు కాచాత్రమువంటిది. కాచాహారములేని దీపమువలె విద్యా సహాయము లేని జ్ఞానము పరిపూర్ణభాసమానము కానేరదు. జ్ఞానరత్నమును ప్రకాశింపజేయుటకు విద్యనికపోవలము వంటిది జ్ఞానదర్పణమును బ్రతిఫలించ జేయుటకు విద్య కళాయి వంటిది బంగారుపల్లె మైనను గోడచేరుపులేక నిలువలేకలు బుద్ధియంత చక్కినిదైనను సాధనభూతములేక కోట్లల్లనేరదు.

విద్యావతులు పూర్వము హిందూదేశము నలంకరించి యుండిరి యని కొందఱుకు సందేహము కలుగవచ్చును. ఋగ్వేదమునందలి ఋక్కులు కొన్ని శ్రీ విరచితములనిన మిశాశ్వర్యము కలుగక పోదు. యజుర్వేదములలో వాదించిన బ్రహ్మవాదినలు మనశ్రీబాతించుచున్నారని విన్న మీయుల్లముల కల్లవింపక మానవు. సమస్త విద్యాధిదేవతయగు సరస్వతియే మనబాతీ సతీతిలకమనిన మీ యంతరంగములు సంతోష రసరంగరంగములు కాక పోవు. కపిలుడు జ్ఞాన పరియైన దేవహూతి గర్భమున నుద్భవించుటచేతనే కదా వైశవదితయందే పరమార్థ తత్వముడై మహర్షియయ్యెను. నారదోపదేశము నందిన లీలావతీదేవి యుదరమున నుదయించుటచేతనే గదా ప్రహ్లాదుడు పరమభక్తుడయ్యెను. సుమరకశారహస్యవేదిని యగు సుభద్రకడుపున బొడముటచేగదా యభిమన్యుకమారుడు మహావీరుడయ్యెను. మనదేశమును మరల గపిల మహర్షులు ప్రహ్లాదభక్తులు సాధద్రక్షులు నలంకరింప వలయునన్న దేవహూతులు లీలావతులు సుభద్రలు నవతరింపవలయును ఎంతటి పుత్రోత్తములు జన్మింప వలయునన్న నంతటి యుత్తమ మాలిలు కావలయును. మనసంఘమున నల్లమ మాతృభావము ఊడించుటచేతనే యుత్తమ పుత్రత్రయము ఊడించినది ఇట్టి హీనదశకల్ల విద్యావిహీనతయే మూలహేతువు విద్యాభావములననే వివేకము నశించినది. సాంఘిక భావము సుని హించిది. సోశీల్యము నన్నగల్గినది. సదాచారములు సర్వప్రదాయములు స్మరణీయము లైనవి. పత్నిధర్మము గడుట గలసినది సాపథితి పటాపంచలైనది. దైవభక్తితిస్స పోయినది ధర్మము హాస్యమైనది. శాంతము కాంతించినది.

ఇట్టి శోచించుమైన సితినుండి దేశము నుద్ధరింపవలయునన్న సనాతన ధర్మమును బాలింపవలయును. సనాతన ధర్మ పాలనమున్న గ్రయాపూజ్యములగు సభలుచేయుటకాదు. సమాజములు స్థాపించుటకాదు. సంస్కారకూరుల దూషించుట కాదు ఇదియు నొక సంస్కారమే. సంస్కారులందఱును దేశభిమాన మాననియులే. అందఱును దేశక్షేమాభిలాషులే. ఆర్యభాతీయ సాంప్రదాయానుసారములైన సనాతన పద్ధతుల ననుసరించి శ్రీలమ సంపూర్ణవిద్యాశాలినులను జేయవలయును. ఆర్యమత దర్శముల ననుసార పూర్వకముగ వ్యాపింపజేయవలయును ఆర్యుల మతశ్రద్ధానికల కిభిసవ ప్రకాశము దేవలయును ఇట్టి సంకల్పముతోడనే మా సనాతనధర్మ సంగ్రహ సభవారు విశాఖపురమున బూర్వోక్తవిధమున మహిళాధర్మ విద్యాలయమును పేరున నొక విద్యాశాలను బ్రతిష్ఠించి, విద్యా

భిమానియగు మహిళా మణులకు గౌరవ పురస్కరముగా విద్య నేర్పుచున్నారు మా విద్యాలయమున శ్రీలే యపాధ్యాయ పండిత నలంకరించి యుండటచే నచ్చట విద్యాభ్యాసముచేయు నాశీ మణుల మా నమ. ర్యా దాది విషయములును సద్వర్తనాది విషయములును ననుమానాన్నదములగుట కవకాశము గలుగ జాలదు. ఆర్యధర్మాభిలాషియులగు మాతృమణులారా! సోదరీ రత్నములారా! మీ శిల్పరును మరల బాత్యన్నత్యము నొందదలంతులేని, మీసంఘము ప్రవర్ధమానము నొంద వాంఛింతులేని, మీదేశము సంపూర్ణభావ్యదయము నొంద నభిలషింతులేని, మీ జిహ్వులకు సువాసనమైన విద్య నేర్పింపుడు. మీ బాలికల నెలరను మా కల్యాణాలకు బంపి ముచేయు నుద్యమమునకు దోడ్పడి మా కుత్సాహము గలుగ జేయుడు. సర్వేశ్వరుడు మీకు సత్సంకల్పముల నుదయింప జేయును గాక యని ప్రార్థించుచు విరమించుటకు మీ యనుభవ మేడుచున్నదానను."

ఆత్మర్య జనకమైన యిట్టి యపవ్యాసము శ్రవణానందముగా నాకర్షించిన మహిళామణుల చేతిములకెల్ల నుతనవైతన్య మేర్పడెను. ఎలవారును నామె యప్రతిమ ప్రతిభ నభినందించిరి. మంగళాశాసనములతో సభ సమాప్తమయ్యెను.

నవనాగరికము.

అవనిగడ్డనుండి వి. వేంకటరామశర్మగారి ట్టు వ్రాయుచున్నారు:—

నేను కాలేజిలో చదువుకాలమునుంచి కీర్తిశేఖరుగారి శ్రీ రామకృష్ణానంద స్వాములవారి దివ్యోపన్యాసములందలి యుత్పత్తిమును గ్రీతి యమృతావీయని దర్శించుటకుగాను అమెరికా మున్నగు దూరదేశములనుండి వచ్చుచుండిన సిస్టరు దేవమాత యను అపరనామమును పవించిన క్లెమ్మిస్సెన్సు ఎమ్. ఏ., గారు, డాక్టరు హోల్క్ ఎమ్. డి. గారు, కీర్తిశేఖరాలగు సిస్టర్ నివేదితయనబడు మార్కెట్ నోటిఫికేషన్ సాని మున్నగు పాశ్చాత్యులేమి, శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసగారి శిష్యబృందములోని వారును పాశ్చాత్యుఖండములంద నేకవత్సరములుగ వేదాంతోపన్యాసముల గావించి, మన ప్రాచీన హిందూమతమున కెంతయో ప్రచారము గల్గించుచుండు పూజనియులగు శ్రీ అశోదానంద స్వాములవారు, శ్రీ నిర్మలానంద స్వాములవారు, శ్రీ బ్రహ్మానంద స్వాములవారు మున్నగు మహానియుల పాదారవిందములందు కూర్చుండి యనేక దివ్యవత్సరములు వారితో మన యాచార వ్యవహారములు, మతవిషయములు, ఇతరుల మత విషయములు మున్నగువానిని గురించి ముచ్చటించి చర్చించి నిస్సంశయముగ వారితో బోధింపబడిన కొన్ని ముఖ్యవిషయములను ప్రస్తావించుచున్నాడను.

హిందువులు గొప్ప వేదాంతులు, ఆస్తికులు. వీరి కర్మ లన్నియు శరీరా రోగ్యమునకును, ఆత్మసఖమునకును కారణములయినవి. ప్రతిభమునుంచి మతవిషయముల నెరుంగుచు తదనుగుణముగ ప్రవర్తన కలిగియున్నందున వీరి కీర్త్యుగాను గ్రహముచేతరకున్నను సకలైహిక సుఖములు కలుగుచుండెను. బ్రహ్మజ్ఞాన ప్రాప్తికలుగగానే తదితర శాస్త్రజ్ఞానములు కరతలా మలకములైయిందెను. "జానంతే హంసవిజ్ఞాన మిదం వక్ష్యామ్యిశేషతః, యద్భాతోనేహభూయోస్యతే జ్ఞాతవ్యమవశ్యతే"యనుగీతావాక్యముననుసరించి బ్రహ్మజ్ఞానము కలిగినేని యితరవిషయక జ్ఞానము నప్రయత్నిముగనే చెందనగును గదా. కనుకనే వ్యాసుడు, పాణిని, భరతుడుమున్నగు వారెచటనే నిష్టనప్రదేశమున తపస్సు కావించుచున్నను వేదశాస్త్ర పురాణములను రచించినను, తమకు స్వానుభవమున లేకమాత్రములేనట్టి నాట్య శాస్త్రాదులను చక్కగ రచించగల్గిరి. కనుక బ్రహ్మజ్ఞాన సంపాదనమే ముఖ్యముగ కలిగి తదనుగుణముగ దివ్యమైన యాచార వ్యవహారాదులగలిగి మనపూర్వీకులు ప్రస్తుతకాలమున మహామేధావులనిపించుకొనెడి జాతివారడవులలో నాకిలములను తిని మృగప్రాయములై యున్న కాలముననే గొప్ప నాగరికత నందియుండిరి. ప్రతి కీర్తునికీ ప్రారభ ఫలమున్నట్లే ప్రతిజాతి వారికిని, సంఘమునకు నాప్రారభ ఫల మనుభవైకమే. సకల నిధులకు పుట్టి నిలయి మహాలక్ష్మి యొక్క సంపూర్ణ కటాక్షమునకు పాత్రమై యెప్పుచుండిన యీ భరతవంశము సర్వస్వమును పోగొట్టుకొనినది కాక స్వామి వివేకానంద నామకొక ట్టు అమూల్య పితృత్వమును మనవేదాంత విషయములను పరమార్థింపక కేవలైహిక సుఖమును మాత్రము కల్పించెడి పాశ్చాత్యుల ఆచారవ్యవహారముల నలంఛింప నుద్యుక్తులమగుటజూడ నెంతో విచారకరముగ,

నున్నది మనోజయములేని పామరులు బాలురు, శాస్త్రము, పుణ్యమున్నగ. వారి కట్టుకట్టులకు లోడి వారివారి జాతి మతశ్రమముల కనుగుణముగ కర్మల ననుసరింప వలయునని శ్రీరామ కృష్ణపరమహంసగారు బోధించిరి. ఇప్పటి నవనాగరికులన్ననో తమబుద్ధిని సమాజముగ కలిగి యే కట్టుకట్టులకు లోబడక యీ కర్మలన్నియు నవనగరుమని యాక్షేపించి స్వేచ్ఛగల బ్రకర్తించుటను మనము చూచుచునేయున్నారము. వివేకానంద స్వాముల వారన్నట్లు ఏమాక్షేయో, స్వేచ్ఛగో టిండాలో చెప్పెడి మాటయేంత నిస్సారమైనను వెంటనే యామోదిం చుచున్నారు. వారి మాటల యందున్న లేకున్నను మ్రొగి చేయుచున్నారట. బుద్ధుడు, కపిలుక, శంకరులు చెప్పిన వెంటనే ప్రమాణముగ మున్ను వానిని విచ్చిక్కాలని యాక్షేపించి తోసివేయుచున్నారట. ఇదేమికాల వైపరీత్యమా! కొన్ని యింగ్లీషు ముక్కుల నలనచు కొన్నంతనే ప్రాచీన గ్రంథములను, ఆచార వ్యవహారములను ధిక్కరించుటకు వెచ్చియ కున్నారు. కీర్తిదేశముందలి పాశ్చాత్యులకు తగిన యుడుపులు, ఆచారములు నేర్పడినవి. ఉష్ణదేశముందలి మనకవి గ్రాహ్యములు కావు. ఈ విషయమునుగురించి వివరముగ ముచ్చటించుట కిది తరుణముకాదు. మనపురుషుల ద్రెస్సులో నెప్పయో వికారము లేర్పడినట్లే శ్రీలుకాడ నట్టి వి కల్పించుకొనుచున్నారు.

సంవత్సరమున కొకతూరి పురపులకలె తామేసకల కావ్యములనునిర్వహించి యొకచోట సభచేరి పురాతన ఆచారముల నవలంబింప నవసరములేదు. పాశ్చాత్యుల ఆచారములెంతో ఉత్కృష్టము లయినవి. కనుక మనము వానినే యవలంబింప వలయును. వారి వలె మనము కాళ్లకు బూట్సులు చేసికొన వలయును. గొడుగులను పట్టుకొనవలయును. అని చెప్పుచున్నారు. విద్య యత్యావశ్యకమే! కాని విద్యయనగ ఆంగ్లేయవిద్యయేనా! పూర్వ కాలమున గార్గి మైత్రేయి, సీత, మెల్ల, రింగిండ వెంకమాంబ మున్నగువాడవలె నింకయు ననేకులు మీలో బయలుదేరు నంతటి భాగ్యము మన భరతఖండమునకు కలుగునా? ఏ దివి ఎ. ఏ, యో ప్యాసయ, పాశ్చాత్య దోరసానులకలె నూర్ ఇస్పెక్ట్రీసులును, డాక్టరు దోరసానులును మాత్రము కావలయుననుట యీ మీ యుద్దేశ్యమా? ఇందువలనా సంఘ సంస్కరణ మేర్పడునది? మతబోధన బాల్యమునుంచి బాలురకువలె బాలికలకు గావించుడు. పాత్రత్రయ మాహాత్మ్యమును బోధించి పురుషులకర్మ లిట్టివి, శ్రీలకర్మ లిట్టివి చక్కగ తెలుపుడు. శ్రీవిద్య మనహిందూమత విషయములకు విరుద్ధమైన ఆచారములదెచ్చి పెట్టునేని యిట్టిది త్యాజ్యమే. ఆ విద్య యెట్టిది? మతసంబంధము లేనిదియు, అన్యమతములందు చేరిన యపాధ్యాయుల రాండ్రచే గరపింపబడుహూణవిద్య. మన చాలికలకట్టి వారితో విద్యగరవుట విష పాప యే. ఉభయ కులో త్రారిణి. పుట్టినింటికి మెట్టినింటికి కూడ సత్కీర్తిని ఘటించునది శ్రీ, పురుషుడన్ననో తనయొక కలమునకుమాత్రమే కీర్తిని ఘటించుచు. కనుక దైవభక్తి, యాగియ నిగ్రహము, యంత్రాయుక్త వివేచన, స్వమత పరమత, గ్రంథపఠయము, అనహంకారత, పరోపకారచింతమున్న గుసద్గుణింబులచే నలరారు వారివ్యాపరమున మీచాలికలకు విద్యాభ్యాసము గావించుడు.

సంఘసంస్కరణ మావశ్యకమే. కాని అశాస్త్రీయమైన క్రొత్త ఆచారములనవలంబించుటకాదు.

ప్రాచీన గ్రాంధిక విషయములను సాంగ్ సాంగముగ నెరిగి పురాతన నాచారములను మరల వాసుకలానికి తెచ్చి తద్వారా సంఘ సంస్కరణ కావించవలయునే గాని మన ఆచారములను త్యజించి పాశ్చాత్యుల ఆచారము నవలంబించుటకై యుద్యుక్తులయి యిదియే సంఘసంస్కరణ నవనాగరికతయని పురుషులుగాని శ్రీలుగాని తలచుట వట్టిప్రమాదవశమే.

నేత పరిశ్రమా గారములలో నుపయోగించు క్రొత్తు మీదవేయబడు దిగుమతి సుంకములు కొంతకాలముగా కొన్ని నిబంధనలకులోబడి మరల ఇయ్యబడుచున్నవి. సరకు రేవులో దిగినతోడనే ముజరాకు దోఖాస్తు పెట్టుబడునని తెలియజేయవలెను. దానిచే కస్టముఖాభవారు దిగుమతి సరకు విషయము ఎన్నెను అధికారులకు తెలియబఱచెదరు. వారు పరిక్రమాగారములలో క్రొత్తునుగుటించి నెట్టినలెక్కలను లెనభిచేసి యెంత కర్చయినదియు సర్టిఫికేటు వ్రాసియిరుదు. కాని తోగూడ దోఖాస్తు సంవత్సరములోపుగా బంపుకొనినయెడల ముజరాకస్టము డిపార్టుమెంటు వారు మంజూరుచేతురు. ఈ పద్ధతి యికముందు భాయం చేయబడినది ప్రభుత్వమువారు తెలియజేయుచున్నారు.

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆనందనామ సం॥ ఆమాస బర

శనివారము.

బీసెంటుగారి పునరాగమనము.

బీసెంటుగారిని బోలినవారు చదుగురు హిందూదేశాభిమానమును గల వారుండిన హిందూదేశ పరిపాలనాక్రమము లోకమున కంతకును నవలంకారములతో బ్రకటితమై రాజ్య తంత్రము సంస్కరింప బడగలను. బీసెంటుగారి యుత్సాహము, విజ్ఞానము, వక్తృత్వము, కార్యజ్ఞత య ప్రతి ఘానములు, ఇంతవరకును నామెకు గల ప్రజ్ఞాపాండిత్యములు విద్యా మతాభివృద్ధికై వినియోగింప బడినవి. ఆపే ప్రయత్నముల వలన హిందూ మత ధర్మములు పునరుద్ధారితములై దేశమునందు వ్యాప్తిని గాంచుచున్నవి. ఇప్పుడామె తన దృష్టిని రాజకీయ సాంఘిక వ్యవస్థలను సంస్కరించుటకై మరల్చినది. రాజకీయ జీవనము చేపట్టారనితమై యుండగా సాంఘిక జీవనము గాని మతాచారములు గాని సంస్కరింప బడవరవని బీసెంటు గారిపుడు గ్రహించి రాజ్యాంగ సంస్కరణాభివృద్ధికై వారి విజ్ఞానమును నుపయోగింప నిశ్చయించి నందులకు హైందవులు కృతజ్ఞతను దెలుప నలసి యున్నారు. బొంబాయి ప్రభుత్వంలోని బ్రహ్మజ్ఞాన సమాజకు లర్పించిన స్వాగత వ్రతముకు బీసెంటుగారి సగిన ప్రత్యుత్తరము వేరొకనోటను ముద్రింపబడినది. ఇంగ్లాండునందు క్విన్స నుండిరమునందు హైందవ షక్షము నవలంబించి యామెచేసిన యపవ్యాసమును పత్రికా పాఠకులు చదివియున్నారు. బొంబాయి యందుజేసిన ప్రసంగమును తదనుగుణ్యముగ నున్నది. బీసెంటుగారు చెప్పినట్లు మనుజులకు మానవజీవన జేయుట కనేకమార్గములు గలవు. ఆమార్గములలో పౌరత్వ స్వత్వములను బొంది దేశ సేవను జేయుట యుత్కృష్టమార్గముగ వర్తమాన కాలమునందు పరిగణింప బడుచున్నది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము యొక్క పౌరత్వస్వత్వములను బొందుటకై హైందవులు సకల విధములను బ్రయత్నించ నలసియున్నారు. అట్టి ప్రయత్నము లో ముఖ్యమైనది ఆంగ్ల ప్రజలకు హైందవుల స్థితినిచెలియ జెప్పుట. ఆంగ్ల ప్రజలు సహజముగ స్వతంత్ర ప్రియులు. రాగల సంతకము నందు బీసెంటుగారు ఇంగ్లాండు దేశమునందంతటను నుపన్యాసముల నిచ్చి ప్రజలకు హెచ్చరించుటకై నిర్ణయించుట సుభూతముగనున్నది. ప్రజాతంత్రాభిముఖమైన యాంగ్లహృదయమును హిందూదేశ పాలనపై చుర్రుచిన దేశమునకు మేలుగలుగుట సత్యము. ఆంగ్ల పత్రికలు హిందూ దేశ విషయముల పట్ల మానముద్రను చాల్చుట కోచనియము. ఆంగ్ల ప్రజలకు హిందూదేశముపట్ల గాఢాభిమాన మేర్పడినపుడు వార్తాపత్రికలకును మానముద్రను విడువ నలసిన యవసర మేర్పడును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు సంయుక్తపాలనమేర్పడినపుడు సామ్రాజ్యమునకు శిరోభాషగాయైన హిందూదేశమునకు ప్రాతినిధ్యము లేకపోయిన పరిహాసాస్పద మనుట వింతగాదు. బీసెంటుగారి సంభాషణమునందు గమనింపవలసిన యొకముఖ్యవిషయము గలదు. ఆవిషయము సంభవమైన హైందవుల రాజకీయ కార్యాచరణములు సలక్షణములగుట తధ్యము. ఇది ఇంగ్లాండు షక్షు సభ్యులవలె హిందూ దేశపక్షపు సభ్యుల

పార్లమెంటునందు నిర్మించుట. ఈ నిర్ణయము సులభసాధ్యముగాదు. ప్రాతినిధ్య స్వాతంత్ర్యము గల ఆంగ్లాండునకు స్వకీయపక్షమును గలిగి యుండుట సులభమైనది గాని ప్రాతినిధ్య స్వాతంత్ర్యములేని హిందూదేశపక్షమున కిట్టి కష్ట యేర్పడుట కష్టసాధ్యము. బీసెంటుగారు నుడివినటులు గ్రామపంచాయతీ సభల పునర్నిర్మాణమునే ప్రాతినిధ్య పరిపాలనమునకును స్వరాజ్య నిర్మాణమునకును పునాదిగ నెంచవలసి యున్నది. దేశాభిమానులందరును జాతి మత ద్వేషములను మరచి యథాశక్తిని దేశ సేవను జేయుటకై కంకణము గట్టుకొనవలసియుండును. ఈవిషయమును ముఖ్యముగ నాంగ్లసోదరులు గమనింపవలసి యుండును. బీసెంటుగారి రాజకీయరంగ ప్రవేశము వలన రాజ్యాంగవ్యవస్థలు సంస్కరింపబడుటకు నూతనబలము గలిగినందులకు భారతీయులు సంతసించగలరు.

సంయుక్తపరగణాలయందలి ప్రభుత్వమువారి దృష్టిలో సబుజిజ్ఞప్తారుపదవి కెట్టి మట్టితలయయినను చాలునను నభిప్రాయము ప్రబలినట్లు కానవచ్చుచున్నది. ఆపనికి వారు నియమింప నిశ్చయించిన జనులకు నిర్ణీతమయిన గుణములతో విద్య కడపటి స్థానము నాక్రమించినది. ఉద్యోగాన్వయలో ప్రవేశ పరీక్షయు స్కూలు లీవిగు సర్టిఫికేటు పరీక్షయు నంతకంత నెక్కువపరీక్షలును ఇచ్చినవారి సంఖ్య యెప్పుడును నెక్కువగానే యుండునుకావున సీపరీక్షల నాధారముచేసికొని ఏరుట సాగదట. అందుచేత తగుమైనవృత్తులకు చదువుకొని దేహదాన్యము కలనానైనచో వైద్యపరీక్షింపి వారిసాంఘికస్థితి నాలోచింపవలయునట. వరుసగా పించు పుచ్చుకొనినవారు, ప్రభుత్వమువారి కొలువు బాగుగాచేసి యితరకారణములచే తాముండుపనిని మారుకొన నలసినవారు, గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థుల పుత్రులు, పించున లేని గవర్నమెంటునాకరీలు చేసినవారు ఈ నాల్గు తెగలవారు నన్నులు. ఈవిధముగ నూత యేర్పడినవిధప అందులోనూడి ఏరవలసినవచ్చినప్పుడు విద్యాస్థితి తలంచుకొనవలెనట. ఇట్టితీర్మానము నిజముగా నవ్యపుట్టించుచునుటకు సందేహములేదు. కాని యొకవిధముగా న్యసనముకూడ జనింపకపోదు సబుజిజ్ఞప్తారులు సాధారణముగ పెద్దపల్లెలయందు గూడ నున్నారు. విద్యాధికులయినప్పుడు వారిమూలమున నాప్రదేశము కొద్దిగనో గొప్పగనో వికాస మందుచున్నది. సంయుక్తపరగణా ప్రభుత్వమువారి రీతిని 12 వ శతాబ్దపుసభ్యులను నితర ప్రభుత్వము వారును నవలంబించిరా రిజిస్టరుపని పాడగుటయే గాక ప్రజావికాసకారణములలో నొక్కటియు నదృశ్యమగునను చింతయు దట్టుచున్నది.

దక్షిణాఫ్రికా సమస్యను నిర్ణయించుటలో గా. గోఖలేగారును రాజ ప్రతినిధియును చేసిన ప్రయత్నములు లోక విఖ్యాతములు. రాజ ప్రతినిధియొక్క గంభీరత్వాహ యుతమైన చెన్నపురి ప్రసంగము రాజ సీతీజులను కంపింపజేసి నది. రాజ ప్రతినిధియొక్క పట్టదలయే దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల విజయమునకు దోడ్పడినది. గోఖలే గారు వ్యయప్రయాసల కోర్చి దక్షిణాఫ్రికాను జూచి భారతీయుల కష్టనిష్ఠురములను లోకమునకు జెల్పిచేసి వారి కృతజ్ఞతకు బాత్తులైరి. దక్షిణాఫ్రికా సమస్య నిర్ణయమునకై రాజ ప్రతినిధికి కృతజ్ఞతను దెలుపుటకు దేశభక్తులు గోఖలే గారి గుర్తులు. గోఖలేగారి కృతజ్ఞతా సందేశమును గ్రహించుచు హైందవుల గాఢభావముల కనుగుణ్యముగ నాచరించుటలోనా విధిని నేను చేసితిని అని రాజ ప్రతినిధి పంపిన పునస్సందేశము

శ్రీ వారికి హైందవుల పట్ల గల గాఢానురాగమును నియతమైన కార్యాచరణోత్సాహమును వెల్లడి చేయుచున్నది.

బ్రిటిషుసామ్రాజ్యములోని వివిధరాజ్యముల వారు హైందవులపట్లజూపు నిరసననిర్లక్ష్య భావములు క్రమక్రమముగ జల్లారుచున్న హైందవుల యసంతృప్తిని రగుల జెట్టుచున్నవి. కనడాయందు హైందవులకు బ్రవేశమునొసగక దణిమివేయబడిరి. ప్రభువులసభ హిందూదేశ శాసనమును నిరాకరించినది సామ్రాజ్యమునకు మాతృభూమియైన గ్రేటుబ్రిటనునందుగాని యధి నివేశనలములందుగాని హైందవులస్థితిని విచారించువారు స్వల్పముగ నున్నారు. ఈవిషయమును సామ్రాజ్యవాసులదృష్టి నాకర్షింప జేయుట యవసరము. ఈయన్యాయము ఖండించు షాక్టరు మల్లికుగారి యాధిపత్యముక్రింద మొకసభ కలకత్తాయందు గూడినది. సభయందు కనడాదేశీయులకు బ్రతికేయగా వారిని హిందూదేశమునకు రానియకుండుట యుక్తమని వాదించబడినది. ఈయుభయ విషయములనుగూర్చి దేశమునందన్ని చోట్లను సభలను జేసి ప్రజలు దయసంతృప్తిని దెలుపుట యుక్తము.

శ్రీమతి హార్డింజ్ ప్రభు గవర్నరు జనరలువలె హైందవప్రజల యోగక్షేమమే వారి హిందూదేశ నివాసమునకు ముఖ్యకారణమని యెంచెవారు వారస్వస్థతవలన రెండుమాసములకు బూర్వము స్వదేశమునకు బోయిన విషయ మాంధ్రపత్రికా పాఠకు లెరిగియున్న విషయమే. వారికి నిన్న శత్రుచికిత్స చేయబడిన దనియును నేమియును నపాయము లేకను నారోగ్య వత్తులై యున్నారనియును దెలుపుటకు సంతసము గలుగుచున్నది. శ్రీమతి హార్డింజ్ ప్రభు సుపూర్ణారోగ్య వతియై అచిర కాలముననే హిందూదేశమునకు తిరిగివచ్చి హైందవ యువతీ లోకాభ్యుదయమునకై చేయుచున్న ప్రయత్నములు సఫలములగు నటుల సర్వేశ్వరు డనుగ్రహించెడి గాత!

సుప్రసిద్ధ హైందవ ప్రకృతిశాస్త్ర వేత్తలగు జే. సి. బోసుగారి కిప్పుడిప్పుడే యాంగ్ల పండితులు గౌరవమొసగ నారంభించినారు. పేరుగాంచిన వృక్ష శాస్త్రజ్ఞులును శరీరశాస్త్రజ్ఞులును వీరి క్రయోగములను ఉపకరణములను వచ్చిచూచి వీరిసిద్ధాంతముల నామోదించుచున్నారని వీరిధర్మపత్ని వ్రాయుచున్నది. ఇంతేగాక బోసుగారికి ఆస్పిర్యోస్, కేంబ్రిడ్జి సర్వకళాశాలలు ఉత్సాహపూర్వక స్వాగతము లొసంగినవి. వీరు రాయల్ ఇన్స్టిట్యూషనులోను ఆంగ్లరాజకీయశాస్త్ర కళాశాలలోను నుపన్యాసము లిచ్చియున్నారు. రాట్లను సొనెటివారును రాజకీయవైద్యసంఘమువారును పరాంసు అమెరికా శారీరకదేశములవారును వీరి కాహ్వానమిచ్చి యున్నారు. భారతమాత యీతని గౌరవ మూలమున పూజితయగుచున్నది.

లాహోరులో రహమాన్ అను దేశభాషా పత్రిక యొకటికలదు. దానిపరముగ రు 600 లు జామీను కట్టరలసినదని మేజిస్ట్రేటుగారు పత్రికాధిపతిని కోరిరి. ద్రవ్యమతడు కట్టలేకపోయెను. అంతట రాజ్యాంగవిషయములు వ్రాయనియెడల జామీనులేకయే పత్రిక ప్రకటింపబడవగునను నేర్పాటు జరిగినది. దీనినిగుఱించి ఆనీబీసెంటుగారు రాజదూషణ నాపనేర్పడినప్రెస్సు ఆఫ్ఫరు రాచకీయాభివ్రాయములనే చంప నీరీతి నుపయోగించుట యన్యాయమని వ్రాయుచున్నారు.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు.

పార్లమెంటు మహాసభ.

లండను జూలై 11:—ఫిన్లాండ్ లో చక్రవర్తిగా ఆంగ్ల సైన్యం 15 వ తారీఖు ప్రారంభమైన పూర్తియగును. ఈ చర్య పూర్తియైన వెంటనే పార్లమెంటు మూసి వేయబడును. తిరిగి నవంబరు నెల ప్రారంభమున తెరువబడును.

అల్బర్టు యూనియన్ ట్రైబునల్ సభ.

లండను జూలై 10:—అల్బర్టు యూనియన్ ట్రైబునల్ కోర్టు లు నూరు ఔట్ ఫాస్టు నగరములో నేడు రహస్యమున సభ చేసిరి. ఈ సభకు ఏబి కానర్ ప్రభువు లండను డిప్రీ ప్రభువు కామన్సు సభలో అల్బర్టు పక్షమున సభ్యులుగ నున్న యూనియన్ ట్రైబులు సభకు వచ్చిరి. వీరందఱును అల్బర్టు హాల్ లోనికి వచ్చి నప్పడు జనులు సంతోషధ్వనములు సల్పిరి. ఆయుధపాణు లగు నాలంబీర్లు హాల్ ను కాపలాచేయుచుండిరి.

కార్యనగారు.

కార్యనగారు ఔట్ ఫాస్టు నగరమునకు వచ్చినందున పట్టణములోని కచేరీలను సాతకాలము మూసివేసినారు. ప్రజలు గుంపులుగా కూడి కార్యనగారికి స్వాగత మొసగినారు. వీరిని ఆయుధపాణులగు రక్షక భటులు ఉచిత గౌరవములతో యూనియన్ కోర్టు సభకు తీసికొనివెళ్లిరి.

అల్బర్టు గవర్నరు మెంటు తీర్మానము.

అల్బర్టు గవర్నరు మెంటు వారు ఈక్రింది తీర్మానము లను చేసినారని తెలుపబడినది:— ఇంగ్లండు పార్లమెంటుకు లోబడి, మా స్వాధ్యయములకు రక్షించు కొనుటకు ఏ ఏర్పాట్లైనను ఆలోచింపును. గవర్నరు మెంటువారి ఉద్యోగులను నమ్మజాలము. మమ్మును విల్లండు స్వగాజ్య సాలనలో జేర్చు విషయన నిరోధించుటకు తగిన ప్రయత్నములను వెంటనే చేయును.

వైతిగ్యానమును ఆరులులో పెట్టుటకు అల్బర్టు పార్లమెంటువారు, వారి గవర్నరు మెంటు అధికారులకు ఉత్తరవులు, ఇచ్చినారు.

పౌరస్వాధ్యయము.

అల్బర్టు మా పరిపాలనకు లోబడి యుండుకాలము లో, ప్రజలు, ఏమియు వ్యతిరేకమున, ప్రస్తుతము ఆరుభవింపుచున్న మలేషియములకు స్వాతంత్ర్యములను ఆరుభవింపవచ్చును.

ప్రజలకు హెచ్చరిక

నూతనముగ ఏర్పడిన ప్రభుత్వమువారు, ఆనందమున నమ్మి ఏదైన వెదకరపు పనులను చేయవలచినప్పుడు ప్రజలు మునుపటివలెనే నిరోధింపవచ్చును.

అల్బర్టు యూనియన్ ట్రైబునల్ కోర్టులు.

లండను జూలై 11:—ముందు ఏమి జరుగవలయునో వారిని సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెన్ గారే విచారింప వలయునని యూనియన్ ట్రైబునల్ కోర్టులవారు తీర్మానించినారు.

మెక్సికో యుద్ధము.

మెక్సికో పట్టణము జూలై 10:—తిరుగవారు సేనవారు అడ్డూగగో పట్టణములో 5 వేల యిండ్లను ఖియదు చేసినారు. ఆయుధములను, మందు గుండునూనూను అధీనముచేసి కొనిరి. నాకును హర్షాకును రాజీమాటలు యుద్ధభూమిలో జరుగవలసినదేయని జెనరలు విల్లాయునుచున్నాడు.

ఫెవరల్ సేన.

మెక్సికో పట్టణము జూలై 11:— ఫెవరల్ సేన మెక్సికో పట్టణము తీరముననున్న స్నేహము అను రేవుపట్టణమున వదలి వెళ్లి నారని జెనరలు కరంబా గారు ప్రకటించిరి.

తిరుగవారు సేన.

కాన్ లూయిసు పట్టణముపై బతుకుటకు 20 వేల తిరుగబోతు సేన ఒకచో సమావేశమగు చున్నది.

మొసపటోమియాగో ఆంగ్లానికారము

లండను జూలై 10:—కామన్సు సభలో సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారు ఆంగ్లేయ సంబంధములనుగూర్చి ప్రశంసించుచు ఇట్లు చెప్పిరి—యూరప్ టీసు, ట్రైగ్రీసునులపై నావికాయానముగూర్చి జరిగిన ఒడంబడిక ప్రచురింపబడినప్పుడు, కొన్ని అతిశయోక్తులచే కొంతవ్యయకలిగిన ఈ ఒడంబడికవలన మెక్సికో సేనలకు కలిగినది ఇంక ఎక్కువ ఖర్చుచేయవలసి

కాదు. మననూనే ఒడంబడికనుగూర్చి రష్యనులు వ్రాసినయెట్టి ప్రాయములనుగూర్చి యాశ్చర్యపడ నక్కరలేదు. మనప్రతికలే కొన్ని మన మెప్పుడును కొనని పనుల మనము చేయుదుమని వ్రాసినది. ఈయెడంబడికవలన ప్రస్తుతస్థితిలో సేమియు మార్పులు జరుగలేదు. వెర్రి యాస్వాతంత్ర్యమునకును రష్యాతో సంధికిని భంగమును కలుగవలసిన యెడల ఆయా రాష్ట్రములతో పూర్వమువలె నాలోచన సలుపబడును.

యాంగ్ ట్సేలైలు.

యాంగ్ ట్సే మైదానమునందలి రైల్వే విషయమై హాంకాంగు, మంఘై సంఘములో ననేకకష్టములు కల్గినవి. వీనిని విడదీసి కొన్ని రైలుహక్కులను పొందుచున్నాము. వీనివలన చీనాలో యెవరికి సంబంధమున్నచోట వారు మరింత యెక్కువ వ్యాపింప వీలుకల్గును.

మూలధన సహాయము.

మూలధన మిచ్చువారి రాజకీయ సహాయమును ప్రపంచమున ప్రతిచోటను ఆంగ్లేయులైనవారికి వచ్చుచునేయున్నాము. టిబెట్టు సమస్య.

ఆంగ్లేయులను రష్యావారును కలసి టిబెట్టు స్థితిని సరి చేయు యత్నించుచున్న కాలముననే చీనావారు స్వతంత్రించి టిబెట్టును జయించి తమరాష్ట్రమునుగా జేయబూనుట చాల యన్యాయము. టిబెట్టు సంగతి చీనా వారంగీకరింపక పోవుట విచారకరము. సరిహద్దులును యింక నేర్పడలేదు. చీనా చీనావారంగీ కరింతురని కోరుచున్నాము. అట్లు చేయనిచో చీనాకే హానికచ్చును. చీనారాజ్యముతో హిందూజాతీయ సరిహద్దులందు కలహము జరుగుటకు కారణము కూడ నగును.

దక్షిణ ఆఫ్రికా గవర్నరు జెనరలు.

కేపుటౌను జూలై 11:—దక్షిణ ఆఫ్రికా గవర్నరు జెనరలు గ్లాడుస్తను ప్రభువు ఇంగ్లండుకు నేడు వెళ్లుచున్నాడు. నిన్న కేపుటౌను ప్రజల పీఠిని గౌరవించిరి. లార్డు మేయరు గారు “రాండు” లో జరిగినవిమోచిని గూర్చి మాట్లాడిరి. దానికి గ్లాడుస్తను ప్రభువు గారిటు జవాబుచెప్పిరి:—ఏవో గొప్పలోపములు లేనిదే దేశములో సంతోషములు జరుగుటకు వీలు లేదని నేను నమ్ముచున్నాను. దక్షిణ ఆఫ్రికాలోని యూరోపియనుల సర్వవారి కృతహాసమును గూర్చి ఆలోచింపవలయును. ఈవిషయములో తెల్లప్రజలు విరోధాభి ప్రాయములు కలిగి యుండి, నల్లవారిని గూర్చిన కృతహాసములు కాలక్రమమున రాజకీయముగ పరిష్కారమగునని తెలచు పక్షమున, తెల్లవారి సీతికి లోపమువాటిల్లును. కాక ఇట్లు జరుగనియ్యరని నాకు నమ్మకము కలదు. దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల కృతహాసము న్యాయముగ పరిష్కరింపబడినది. అందుకునాకు చాలసంతోషము. ఈవిషయము, ఇంతిచ్చి కరముగ పరిష్కరింపబడుటకు నల్లవారి స్థితిగతులు తెల్లవారు, తెల్లవారి స్థితిగతులు నెట్టివారు తెలిసికొనుటయే కారణము. ప్రతివిషయమును చక్కగ గ్రహించి, ఆలోచించి చేయుపక్షమున ఎట్టి ఇబ్బందులును కలుగవు.

సేనలవృద్ధికి పన్నులు.

బర్లిన్ జూలై 10:—బర్లిన్ దేశమువారు 1005 మార్కుల యుద్ధపుష్పమును విధించినారు. ఈ మొత్తము తక్కువగ నున్నదని కొందఱు తెలచుచున్నారు.

జ్యోతు పత్రికలు.

నావిక వైశ్యములు, యుద్ధనావలలను హెచ్చించుటకు క్రొత్తపన్నులు విధింపబడినవి జ్యోతుపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. 1913 సం॥లో యుద్ధపుష్పములకు 100 కోట్ల మార్కులు వసూలుచేసినను 200,000,000 మార్కులు చాలకపోయినవి. అని వార్త వార్తలు అను సోషలిస్టుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

కమాగటామారు.

భారతీయుల మనవి నిరాకరింపబడుట.

లండను జూలై 10:—కమాగటామారు స్త్రీయలలోని భారతీయులు తిరిగి స్వదేశమునకు వెళ్లుటకు కెనడా గవర్నరు మెంటువారు ధనసహాయము చేయమని చెప్పినారు. కెనడా దేశములో దిగుటకు యోగ్యులుకాని వారిని, ఆ దేశమునకు తీసికొని వచ్చు స్త్రీయకుంపెనీలు స్వంతభువ్వలపై తిరిగి వారిని స్వదేశమునకు జేర్చవలయునని కెనడా దేశములో కానరముగలదు. కమాగటామారు స్త్రీయ తీసికొని వచ్చిన లాగున ఇక ముందొచ్చుదు, ఏ స్త్రీయకు యోగ్యులను తెలుపదే చేయవలయునను అభిప్రాయముతో గవర్నరు మెంటువారు ధనసహాయముచేయ నిరాకరించినారు.

రషియా మహమ్మదీయులు.

సెంటుపేటర్స్ బర్గ్ జూలై 10:—యూరోపు ఖండమునందలి రషియాలోను, ఆసియా ఖండమునందలి రషియాలోను, నివసింపుచున్న మహమ్మదీయులు 40 మంది కలసి సెంటుపేటర్స్ బర్గ్ నగరములో సభలు చేయుచున్నారు. రషియను సామ్రాజ్యములో నివసింపుచున్న మహమ్మదీయులలో విద్య వ్యాపింపజేయుట అత్యవసరము గనక, ఆ దేశమునందలి మహమ్మదీయులందఱును ఏకీభవించి కృషిసల్పుట అవసరము. ఈ సందర్భములోనే సభలు చేయుచున్నారు. మహమ్మదీయ స్త్రీలలో విద్య వ్యాపింపజేయుట కష్టమని యీ సభవారు తెలచుచున్నారు.

అల్బేనియా స్థితి.

రోము జూలై 11:—అల్బేనియాలోని కల్లోలమును తీర్చి, దేశములో శాంతిని స్థాపించుటకు సేవలను పంపవలసినదని అల్బేనియా రాజుగారు రోమునియా ప్రభుత్వమువారిని వేడుకొనిరి. అల్బేనియా రాజుగారి కోరికను తీర్చవలసినదేయని ఆస్ట్రియా హంగ్రి, ఇటలీ ప్రభుత్వములు ప్రోత్సహపరచుచున్నవి.

నూ ఎజు కాలువ కంపెనీ.

లండను జూలై 10:—నూ ఎజు కాలువలో ప్రయాణము చేయు స్త్రీయల మట్టును 80 అడుగులకు మించి నీటిలో మునుగుస్త్రీయలను 1915 సం॥ జనవరి నుండి కాలువలో ప్రయాణము చేయునయ్యకూడదని కంపెనీవారు తీర్మానించినారు.

రషియా రాయబారి మరణము.

పెర్ గ్రేకు జూలై 11:—సర్వియా రాజధానియగు బెల్ గ్రేకు పట్టణములోనున్న రషియా రాయబారియగు యం. డి. వోస్టోవిక్ గారు, ఆ పట్టణములోనే యున్న ఆస్ట్రియా రాయబారి ఇంటికి వెళ్లి వారో మాట్లాడుచు ప్రాణములను విడచెను.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు.

తుపాకీవలర ప్రమాదము.

కల్లికోట జూలై 11:—కల్లికోటలో విల్లియును గుడ్డుకేర అండు సన్న కంపెనీకి మేనేజరు నుండిన హెచ్చిదేయవారు నిన్న సాయంకాలము తుపాకీని పట్టుకొని యుండగా ప్రమాదమువలన ప్రేరినది. గుండుపాట్లలో నూరబయటరా లేదు. దీనినింకను తియలేదు. కొచ్చిను సునాకపు ప్రధాన వైద్యాధికారియు, స్థానిక సివిల్ సర్జనుగారును చికిత్స చేయుచున్నారు.

రాజప్రతినిధి పర్యటన సన్నాహము.

రంగూను జూలై 10:—రాజప్రతినిధిగారు బర్మాను సందర్శించుటకు వచ్చిప్పుడు స్కొరించుటకై కొన్ని యేర్పాట్లుచేయబడును. ఈ యేర్పాట్లల నిమిత్తము, కథి యొకటి స్థాపింపబడినది. దీనికి రంగూనురేవు కమ్యూనరులు వేయి రూపాయలనిచ్చిరి. దీనికి స్థానిక దొంగతనమువారి రంగీకరింపవలసియున్నది.

రాజప్రతినిధి బర్మాపర్యటనము.

రంగూను జూలై 10:—నేటి మధ్యాహ్నము రంగూను మునిసిపాలిటీవారి ప్రత్యేకపుసభ యొకటి జరిగినది ముందు నవంబరులో రాజప్రతినిధి రంగూను దర్శించునపుడు వీరిక విందుచేయుటకు నిశ్చయించిరి. ఈవిందును సమ్మతి, చుట్టకై రాజప్రతినిధిని మీరకమర్యాదమున గొరుచు.

కలకత్తా మహాసభ.

కలకత్తా జూలై 10:—భారతీయులవిషయమై కనడా ప్రభుత్వమువారుచేసిన తీర్మానములకు యేర్పడిన సంగతి సందర్భములను గురించియు, ప్రభువులసభ వారు ఇండియా కమిషన్లుల్లెను నిరాకరించుటకు గురించియు యోచించుటకై కాలిజి చాపలో నేటిమధ్యాహ్నముక మహాసభజరిగినది. ఆంగ్లేయపాలనము క్రిందనుండి భారతీయుల పేద స్వాధ్యయముల స్థిరీకరించుటకై ఇక్కడగాని మరెక్కడగాని యత్నింపవలగుట కిది మొదటి పర్యాయము. నిన్న వాయువు తీక్రమమున్నందున సభ్యులసేకులు వచ్చియుండలేదు. నామగలుగలేదు. డాక్టరు ఏస్. క మల్లికుగారు సభాధిపత్యమునహించిరి. కనాడియను న్యాయ-

సముచిత తీర్పును, ప్రభువుల చర్యనుబట్టియును ఉప
సముచితము లియ్యబడెను. దీనికి ప్రతికారముగ కనడాదేశ
స్థలను హిందూదేశములోనికి రానియ్యకుండ ప్రభుత్వమువారు
చేయుటకు నూచింపబడినది.

ఇంటికి విడిచి కొట్టుట.

కలకత్తా జూలయి 11:— ఆక్సరు హాస్సేరు అను
మహామ్యదీయ. దుకాణదారుని కడు తన్ను కొట్టి ఆక్రమముగ
యింటిలో పడచేసియుంచినందునకై మోషిదల్ రాజుగారి
మీదను వీరి కార్యదర్శిమీదను పోలీసు కోర్టులో నొక దర
ఖాస్తు చేసిరి. ఆక్రమప్రకారమునకై ఆక్సరుమీద రాజుగారు
కూడ కేసుచేర్చి తాను ఛార్జుచేయుగా యధిపూర్వకముగ
కొందరు పోలీసువ్యూగులు చర్య తీసికొనక దెదరించి కొంత
సొమ్ము పుచ్చుకొని కేసు పరిష్కరించుకొనుటకు తన్ను ప్రేరే
పించినది ఆక్సరు దరఖాస్తులో తెలియజేసెను. రాజీ మూడు
సార్లు ఆహ్వానించుచు ఉత్తరములు వ్రాయగ రాత్రి రాజు
యింటికి వెళ్ళినదియు, అక్కడ నుండగా రాజుగారును
వారి మనుష్యులును తన్ను చితుకగొట్టినదియు దానిమీద తనకు
స్పృతిపోయినదియు, వైద్యశాలలో 21 దినము బుండ్వలసి
వచ్చెననియు, ఆక్సరు చెప్పచున్నాడు. సోమవారము నాడి
సంగతి. తిరుగ విచారించబడును.

సాధువు హత్య నేరము.

కోట జూలయి 10:— సాధువు హత్య నేరములో నేడు
బాహారి మీద విషాస్పృతి 302 పెక్షను (హత్య) క్రిందను,
కేసరింగు, హరిలాల్మీద 312,109 పెక్షనులు (హత్య, హ
త్యకు ప్రోత్సాహము) క్రిందను నేరము మోపుడెను. కేసును
కేసును కమిషనుచేసిరి.

క్రొత్త డూ-అబు బ్యాంకు.

బాహారు జూలయి 10:— క్రొత్త డూ-అబు బ్యాంకు
అమృతనగరములో రిజిస్ట్రుచేయబడి 7 వ తేది నుండియు పని
చేయుటకు ప్రారంభించినది. దిబాలా తీసిన బ్యాంకులను తిరిగి
యేర్పాటుచేయుట కన్నియో ప్రయత్నములు జరిగినను, పంజా
బులో నిట్టిది యేర్పడుట కిది మొదటి ప్రయత్నము.

సర్ లూయి డేను.

బాహారు జూలై 10:— సర్ లూయి డేనుగారు చాల
జబ్బుగానున్నారనియు పిత్తకోశము సరికాలిక నీవ్యాధి యం
కురించినదియు సిమ్లాలో చెప్పచున్నారు. కాని దీనినిగురించి
సిమ్లాను సంగతులు తెలియలేదు.

టయిమ్ములో జమిందారుని జాబు.

బాహారు జూలై 10:— డెరా ఇస్మిల్లా— ఖాను
జమిందారునుండి టయిమ్ము పత్రికలో నొకజాబు ప్రకటింప
బడినది. దీనినిగురించి రైతుల తెలియజేసెను. బాహారు పత్రి
కలలోకూడ తాలు గంగారాముగారి సంతకముతో నొకజాబు
వెలుపడినది. ఇదియు, టయిమ్ములో వేయబడినదియు నొకటిగ
నున్నది.

అప్పీలు నిరాకరించుట.

బాహారు జూలయి 10:— హరిద్వారమునందలి గురు
కుల విద్యాలయముయొక్క బాయింటు గవర్నరు నందాలాలు
గారిని దూషించినందునకై పండిత తులసీరాముగారికి 400
రూపాయల జరిమానా విధింపబడినది. దానిమీద వీరుచేసిన
అప్పీలు, జలంధరు సెషన్సు జడ్జిగారు నిరాకరించివేసిరి.

ధర్మంగమహారాజు.

సిమ్లా జూలయి 10:— నేడు వీరు సిమ్లాకు వచ్చిరి.
హిందూ విశ్వవిద్యాలయపు యేర్పాటుల సందర్భములో
విరక్తుడగు వచ్చిరి తెలియుచున్నది.

వికసీరుమహారాజు

వికసీరు మహారాజుగారును, సర్ ప్రతాప సింగుగా
రును 13 వ తేదికి సిమ్లావత్తురు.

హోంజి ప్రభిరుగ్గుర

సిమ్లా జూలయి 10 — శస్త్రము జరిగినదివారత హోంజి
2 ప్రభిరుగ్గుర సుఖముగ దరపట్టింది ఈమె స్త్రీలింగులు
కేకముగ నున్నవి

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు.

సిమ్లా జూలయి 10:— మానసియులగు గోక్లేగారికిని
రాజ ప్రతినిధిగారికిని జరిగిన తంతి సమాచారములీ క్రింద
ప్రకటింపబడుచున్నవి:— లండనునుండి జూలయి 8 వ తేదిని
మానసియులగు గోక్లేగారు రాజ ప్రతినిధిగారికి సమాచారము
పంపిరి:—

తమరు ఛార్జముగో దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులపక్షమువలం
బించి సహాయము చేయుటవలన, నీ వ్యవహారము త్వరగ పరి
ష్కరింపబడినది. ఇందుకు తమకు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల
పక్షమున హృదయ పూర్వకముగ వందనము లర్పించుటకు
వారు నన్ను కోరుచున్నారు.

రాజ ప్రతినిధిగారు 9 వ తేదిని దీనికి సమాధానముగ
నిట్లు తంతి సమాచారము పంపిరి:—

మీరు పంపిన సమాచారమున కెంతయు వందనములు.
కడచిన నవంబరులో భారతీయుల దృఢభావములను తెలియ
జేసినప్పుడు నేను చేయవలసిన దానికంటె విశేషమేమియు
చేయలేదు. యూనియను ప్రభుత్వమువారు వివేకముతోను,
దేశభక్తితోను పనిచేసి దౌదార్యముతో వ్యవహారము పరిష్కా
రము. చేసినందునకై భారతీయులు చాల సంతోషించు
చున్నారు. దక్షిణాఫ్రికాలో నుండిన భారతీయుల శుభ సంప
దలకది కారణము కాగలదని నేను విశ్వసించుచున్నాను.

కలకత్తా ఇంప్రూవ్మెంటు ట్రస్టు.

సిమ్లా జూలయి 10:— కలకత్తా ఇంప్రూవ్మెంటు
ట్రస్టుఆఫ్ఫును సురక్షచేయు నిట్లు ఇండియా గవర్నమెంటువారి
యోచన యందున్నది. దీనికి ప్రథమాంగికారము వచ్చినవెంటనే
బంగాళా దొరతనమువారుదీనిని సురంచిమటకొకటియును కాసన
సభయందు ప్రవేశపెట్టుదురు.

ఇండియా కన్వెన్యూబిల్లు

సిమ్లా జూలయి 10:— ఈబిల్లు నిరాకరింపబడుటకు
గురించి బొంబయి క్రానికల్ వ్యాఖ్యానము చేయుచు, నిట్లు
వ్రాయుచున్నది:— ఈబిల్లును నిరాకరించుటలో హిందూ
దేశీయులకోరికయు, విద్యాధికుల ఆభిప్రాయమును కర్ణా
ప్రభువుతోనే కీర్తించుచున్నది.

రైలువే దొంగతనము.

కరాచీ జూలయి 10:— ప్రస్తుతపు కమిషనరుగారు
వచ్చినది నైదుల రైలునడచు చుండగా జరుగు దొంగతన
ముల నాపుటకై కఠినమైన పద్ధతు లనలంబించి పడుచున్నవి
కమిషనరుగారు క్రొత్తగొన్ని యధికారముల నిచ్చుటవల
నను, వీనినిరైలువే పోలీసు నూపరిం బెండెంటుగారు చురుకు
గా నములులోనికి పెట్టుటవలనను, దినదినము వృద్ధియగు చుం
డిన నీదురభ్యాసము చాలకురకు తగ్గినది. కానినార్త-కేసటరును
రైలువే యధికారులు శ్రద్ధతోపనిచేసి, త్వరగసరుకుల సెక్కిం
చుకొనుటకును, దొంగలు ప్రవేశించుట కభేద్యముగ నుండున
ట్లును వేగవలన నిర్మించినగాని, దినదినము పెరిగిపోవుచుం
డిన యిదురభ్యాసమును మొదలంట పెరికి వేయటకు వీలుం
డదు. రైలునడచు చుండగజరొంక రైలు సునాయాసముగ
తలుపులు వేసిన సరుకుబండ్లను తెరిచి దోచుకొందురో నార్త
వెల్లరును, రైలువేమీది ట్రాఫీకు యుద్యోగులకు రైలువేపోలీసు
నూపరిం బెండెంటుగారి వలన కనుచుచుటకు యేర్పాటు
చేయబడినది. చూచుచుండిన వారికి నూరుగజముల దూరములో
రోడ్డువారము గురు గజదొంగలు ని య మిం ప బ డి రి.
కొన్ని తొట్టెలకును మూసిన బండుకు నొకయంజనుకట్టి గంటకు
15, 20 మయిళ్ళ వేగముతో సిటీస్టేషనుకు వదలిరి. దొంగలుండిన
సమునుండి నూరుగజములు వెళ్ళినదోలో మూసిన పెట్టెలు
మూడింటికి రధ్రములు పొడిచి వీనిలో ప్రవేశించిరి.

టపాల ఆలస్యము.

కరాచీ జూలయి 10:— సింధు, బెలూచీస్తాను ఫెరి
షియను గల్ఫులకు వెళ్ళవలసిన ఇంగ్లీషు టపాలను ద్వారకస్టీ
మరు కడచిన శనివారము రాత్రికి కరాచీకి తీసికొనివెళ్ళవలసి
యందును. కాని ద్వారక స్టీమరు చుక్కాను విరుగుట వలన
ఆలస్యమయింది ఇప్పుడివి రేపు ప్రాతఃకాలమునకు 'వరేలా'
స్టీమరు మీద ౧ వలసియున్నవి ఈవారపు టపాలు మామూ
లు ప్రకారము రేపుసాయంకాలమునకు చేరవచ్చున రెండు
టపాలు ఒకపర్యాయము బటువాడా చేయబడును

గోక్లే ఆరోగ్యము

పూనా జూలయి 10:— గోక్లేగారికి క్రమక్రమముగ
ఆరోగ్యము కలుగుచున్నది. వీరిమధ్యపల్లికు మిమ్మన
సభలురెంటికి వెళ్ళిరిని నేడు ఇంగ్లండునుండి వచ్చిన ఉత్తర
ములవలన తెలియుచున్నది.

కెడిటు బ్యాంకు కేసు

బొంబయి జూలయి 11:— హైకోర్టు కేసునల్లో
విచారించబడుచుండిన జాఫరు జానుబు కేసులోనిన్న రస్తము
కామానును సాలిసిటరు తిరిగి విచారించబడి యిట్లుచెప్పెను—
నేను జాఫరుతో గోధుమల, విత్తుల వ్యాపారము ప్రారంభిం
చుటకు పూర్వము. 225,000 రూపాయల ఆస్తిపరుడన ఈ
వ్యాపారమువలన 36,2000 రూపాయలును ప్రత్తి వ్యాపార
పు భాగములలో 160,000 రూపాయలును నష్టపోవలసి
వచ్చెను. కెడిటు బ్యాంకు లిక్విడేషనులోనికి వచ్చినప్పుడు,
లిక్విడేటరు నన్ను 365,000 రూపాయల కు త్తిర వాదిక చేసెను
5000 భాగములకు, చెల్లించవలసిన 200,000 రూపాయలు.
కూడ నిండులోనున్నవి. ఈ వ్యవహారము పరిష్కరించుకొను
టకు రూపాయకు కొన్ని ఆకాలవంతున మాత్రమిచ్చితిని

బీ నెంటుమ్మ యువన్యాయము

బొంబయి జూలయి 10:— దివ్యజ్ఞాన సమాజములోని
భారతీయ శాఖవారు సన్యాసపత్రికను సమర్పించి నన్నడు
అనిబీ నెంటుమ్మ సమాధానమిచ్చుచు నిట్లుచెప్పినది—

మహాజనులారా! వాధ్యత వృద్ధిపొందిన కొలదిని
మనము ఇంక నధికముగా దేశసేవచేయవలయును మన కూహ
లలో భిన్నాభిప్రాయము బుండినను అంతర్భాగ మొకటిగనే
యుండును. దీనివలన నేనచేయవలసిన చేరువేరు మార్గముట
కనపడు చున్నది.

భారతీయుల పౌరస్వామ్యములు

భారతీయ పౌరులకు పూర్వమైన స్వామ్యములను కో
రుట మానవులను నేవించు పద్ధతులలో నొకటి నేను యిం
గ్లండులో నుండినప్పుడు హిందూదేశమును గురించి మరిచి పో
లేదు. బిర్లాండు స్వపరిపాలన విషయములోను, శ్రీ స్వా
తంత్ర్యమును గురించియు నింగ్లండులో సంతోషము కలుగు
చున్నను, భారతీయులు నివేదించుకొనిన సంగతులను వారు
వినిరి.

క్వీన్స్ మందిరములో సభ.

క్వీన్స్ మందిరములో జరిగిన సభలో నేను హిందూదేశ
శ్రమనకు న్యాయము జరుగు వలయునను విషయముగురించి
ముచ్చటించితిని. ఈసభలో ముగ్గురు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు
పన్యసిరించినారు. వీరుజిన్నా, సార్వర్థులజపతిరాయిగార్లు మొ
దటి వారిద్దరు బొంబయినివాసులు. లజపతిరాయిగారు గొప్ప
దేశభక్తులు, వీరుపన్యాసము లియ్యకుండ జేయుటకు హిందూ
దేశములో కొంత ప్రయత్నము సలుపబడినది. కాని ఇంగ్లండు
లో నుపన్యసింప గల్గిరి. ప్రజాస్వామికమునకు వీరు తమకార్య
మును నివేదించిరి. ఆంగ్లేయు లిప్పటికిని సాతంత్ర్య ప్రయలు
న్యాయవలంబులు. భారతీయుల గురించి తెలియక పోవుట
వలననే ఆంగ్లేయులు భారతీయుల ఆశయములను గ్రహింప
లేకున్నారని యుద్దేశము వలన కాదు. క్వీన్స్ మందిరము
లో జరిగినసభలో భారతీయులకు న్యాయము జరుగవలెననియు
పూర్వముగ పౌరస్వామ్యము లియ్యవలయుననియు చెప్పినప్పు
డెల్లను, సభ్యులు హర్ష చిత్తులయిరి. భారతీయుల హక్కులకు
వ్యతిరేకముగ చెప్పినప్పుడు కోపముతో గుసగుసలు బయలు
చేరి తమ యనంగికారము ప్రకటింపబడెను.

ఆంగ్లేయులు కఠిన హృదయులగుటవలన గాక వీరికి
తిరిక లేకపోవుట చేతనే భారతీయులు బెప్పును సంగతులను
వినరు.

ఆంగ్లేయ పత్రికలు.

ఆంగ్లేయ పత్రికలలో ఫానిక విషయములకు చాల
ఫలమియ్యబడునుకాని భారతీయుల గురించి నిర్లక్ష్యము చేయు
దురు. ఇక్కడ కొన్ని పత్రికలు ప్రజాభిప్రాయమును తెలు
పుటకు బదులుగ వ్యతిరేకముగ వ్రాయుచుండును

పాగ్ల మెంటులో భారతీయులు

బిర్లాండుపక్షమువారు బిర్లాండు వ్యవహారములలో నెట్లు
పనిచేయుచున్నారో అట్లేభారతీయుల గురించి పనిచేయుటకు
పాగ్ల మెంటులో నొకపక్ష మేర్పడవలయును వీరు పూర్వపక్షా
వలంబులుగాని, స్వాతంత్ర్య పక్షవాదులుగాని నుండక
హిందూదేశమునకు సార్వభౌమిక పక్షముగ నుండవలెను.
భారతీయుల పక్షమున ముచ్చటించుటకై ముందు సందర్శన
ము ఇంగ్లండులో గొప్పగొప్ప పట్టుకములకు దర్శించెదము

పార్లమెంటు సభ్యులకు సాధారణ జనులే యెన్నుకొందురు గాన భారతీయుల హక్కుల విషయమై నివేదించుటకు ముందు శీత కాలములో నూరుపన్నాసము లిచ్చుట కేర్పాటు చేయువలయును.

కొంతగా పాలనము.

సంయోగ పాలనముగరించి యిటీవల నెంతయో చెప్పబడినది. కాని సామ్రాజ్యమునకు లోబడి హిందూదేశమునకు స్వతంత్ర పాలనాధికార మియ్యబడువరకు సంయోగపాలన ముండదని నివేదించవలెను, ఆపూర్వముకంటె యనయందేక్షములు నెరిపేటట్లు కన్నయోమాగ్ధము లున్నవి. కాని యిది నెరవేరుటకు ప్రతివారకు సేవచేయ వలసియున్నది. మనహక్కులను ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వ నివేదించుటకై మానవప్రయత్న మంత నుచేయుదు? భారతీయులు వివేక మతులు అందువలన వీరు నివేదించునది ఆంగ్లేయులు వివలసియుండురు. మనము స్వాతంత్ర్యమును కోరుచుంటిమి. దీని పాద్యతను వహించుటకెవరు సిద్ధముగనందురు? ఈ పాద్యతను వహించుటకై గ్రామసభలును, ప్రజలు నిర్వచించు సంఘములను తలనూపునట్లు చేయవలసియున్నది. మతవిషయములలో మన బిన్నాభిప్రాయములు మన యుద్దేశములను భేదించునట్లు చేయకూడదు. మహత్తరమయిన సంఘభావము ముందరను, మాతృదేశము ముందరను హిందూమతము దీయులకు భేద మేముండును? దేశము కలతజెంది యుండినప్పుడు మీరు విముఖులయి యుండవలయును. మీరు సహేతుకముగను, సదభిప్రాయముతోడను, సమైక్యమునందు జేరుటకు యత్నింపవలయును. అట్లయినచో మన ప్రవేశము శాంతముగ జరుగును.

తరువాత నీమె తన మీదవచ్చిన వాణ్యముగరించి మాట్లాడి కష్టములన్నియు తీరినవిగాన దేశసేవ చేయుటకంటె మరేమియు చేయునదిలేదని చెప్పెను. పిమ్మటనీమె చెప్పి ఫురికి బయలుదేరినది.

అసత్య విమర్శన ఖండనము.

ఒక విమర్శకుడు.

1914 సం॥ ఫిబ్రవరి నెలలో మదరాసు ప్రెస్ లింగ్ పత్రిక సంచికయందు సకలానందాది గ్రంథపంచకమునుగూర్చి వ్రాసిన యసత్యవిమర్శకముంజూచితిని. ప్రసిద్ధాత్మజ్ఞానమునకును, నిర్మల దైవభక్తికిని బుట్టిలయిన పవిత్రభావత మాతృగర్భంబునంబుట్టిన నిజమైన యాశ్వుపుత్రుల కొఱతే యీగ్రంథములు వ్రాయబడినవి. స్వమతసార మెఱుంగ శక్తిలేక, క్రిధనస్వేచ్ఛా విహారాద్య పేతుతోవిదేశీయులతోజుక్రవాయంబడియుండలేదు. అట్టివారు వీనింగూర్చి ప్రశంసించుట గనిపనిగదా? ప్రశంసించినను చాక్షికులై, యసహాయున సత్యమును గప్పిపుచ్చుట మహాపాతకముగదా? అకటా! మనోదేహముల శక్తిలో బడిన మస్కలమున బాప భీతియెట్లుగల్గును? గ్రంథాదినున్న విన్నప మైనదిన్నగా జూడక యనేక సహస్రవిషయ పూర్వపక్ష సిద్ధాంతములగుల యులైను విమర్శక గ్రంథముల నైదింటిని విమర్శింప మొదలునెట్టి, రమకు గిట్టని యొక గ్రంథములోని యొక్క విషయమును మాత్రమే పురస్కరించుకొని, యందును దిన్నని మర్థము గ్రహింప లేక యన్నిటిని దూలనాటుట యేటి విమర్శనము? స్వప్న వృత్తాంతము నీగ్రంథకర్త పూర్వలవలై వ్రాయలేదు. దేవుండన్నను, ఆత్మజ్ఞాన మన్నను, లఘుయోగ విద్రయన్నను, హఠయోగ మన్నను, శాంభ విముద్రయన్నను, భక్తియన్నను, వాని సమీకరణ మన్నను నెట్లుండునోయెఱుంగనివారికి రచన యంతరత్వ ప్రేరణమేయగు భావమెట్లు తెలియును? భక్తిజ్ఞాన సహచార రచనకాజ్ఞ యిచ్చుదేవుండు తెలివిలేని వాడును, నిద్రాహర మైదునాది రచనకాజ్ఞ యిచ్చుదేవుండు నాగరుకుండును గాఁబోలును? ఇట్టిగ్రంథము లాంగ్రదేశమునకుఁ బనికిరావంట! అకటా! మస్కలముమీ! తెలివిగల దేవుండంధులు జందెములు తెంచుకొని సంకరులు గండని యాయురవదన శతాబ్దముననోనట వ్రాసెను గాఁబోలును. జగ మెల్ల సంతసించు నల్లెవ్వరును గ్రంథము వ్రాయలేరు. కావున సకలానందము విద్వాంసులకే. సంతస మిచ్చునని భావము. ఒక్కొక్కని కానందమిచ్చు నొకవిషయమున్నను నీనామము చెలును. కేవల విమర్శధారులైన వీరికింగూడఁ బరిశ్రమ మూనంద మిచ్చియేయున్నది. కావున నామము నిల్పినది బుద్ధియందఁగల లోపముచే నీయధముగు క్రహింపలేక పోయిరి గావున వీరికొక్కరి బిక్కిరి పెక్కిరింపు శిర్కాత్తము. ప్రభావూహిక ప్రవృత్తిజ్ఞానము త్రాగుడిచై

నడుచు చున్నప్పుడు తాగుట మంచినది గ్రంథము వాియుటయే ప్రపంచానుభవమనియు, మానవస్వభావ పరిశీలన మనియు వీరి నిశ్చయముగాఁ బోలును. బౌరా! భారతీమాత పుణ్యము! యావాసులు వయోమదగర్వమున వీధులలోఁ జేయుదుండగములకును, గాలము గడవిన వృద్ధులింట నాడు కొను మాటలకును గుణమెట్లు పరిణమించునో బుద్ధిగలవారికిఁ జెప్పనక్కఱ లేదుగదా? ఇంతయేల? మూడవ జ్ఞాననేత్రమును దెఱచియొక్కసారి పాశ్చాత్యకుటుంబముల వంకఁజూచిన యెడల నన్నియుం గోచరమగును. వేశ్యలనుగూర్చి రి, రి చోట్ల విపులముగాఁ జర్చించియుండఁగా, వారిజాతి యేర్పడిన నాటి పౌరీషమిక స్థితిని నూఁగించుటకై వ్రాసినయొక్క పద్యమును మాత్ర మెత్తికొని యందలి “అట్టివేశ్య” లను శబ్దార్థమును విడిచి ఖండించుట పక్షపాతమా? మఱొకటియా! మఱియు నియమిత పురుషుని దైవముగా నమ్మకొల్పుచు నన్యని స్మరింపక, భక్తిజ్ఞాన వైరాగ్యాదులు గల్గియుండుచో వేశ్యలకు బ్రహ్మచర్యము, పాత్రప్రత్యము ననియు, దాకవారికి సద్గతి గల్గుననియుం బురాణములలోఁ గలదు. అట్టి మర్వాదను చాటించు వారిపక్షమున వేయింటి కొకరు లేక పోలేదు. అదియే వ్రాయబడెను. కట్టుకథలైన పురాణములు వీరికి రుచింపవు గదా? లోకమున మర్వాద లేదనియే వీరి యూహ. స్వమతానుసరణ శ్రీ విద్యవలనిమేలు గథా నాయకియందును, విమతాను సరణ శ్రీవిద్యవలని హాని నామె పుత్రికయందును జూపుచుఁ బలుచోట్లఁ జర్చించియుండఁగా, వాదమునకైనం బనికిరాని యొక్క పద్యము నెత్తికొని యందలి “అంబే” యను నేవకారాధమునైన గ్రహింపలేక, ఖండింపఁబోయి చల్లలగా నూరకుండుటయే మనంబడును? శ్రీ స్వాతంత్ర్యదేశ గృహస్థుల పాటైరింగి యుండియు, వానిని స్పష్టముగాఁజెప్పినచోట్లఁ గల్పనాచమత్కృతి లేదనుట యేటి కాన్యజ్ఞానము? వక్షసస్థలము లందెల్ల నవీరకల్పము నిండియుండఁగా లేవనుటయేటి సాహసము? తుదకు దిన్నగా ఖండించుటకు వీలుచిక్కక, ముగము పులిమినట్లయి, విషమములోఁ దెల్పినభర్తృహరి వేదవశతకాది విషయవిభాగ నీతిగ్రంథముల నేకములు పద్యములో నుండఁగా ఆదారి వచనము వ్రాయు మనుట యేటి భాషాభిమానము? అయినను మూడువంతులు వచనమును బద్యమును గూడవైన సులభశైలిలో వ్రాసినప్పుడును యతిసానులు కష్టమునై వచ్చినచో, యిచ్చేప్పుడుగా వచ్చినచో తెలిసికొన లేకపోవుట యేటి భాషాజ్ఞానము? ద్వితీయాశ్వాసములోని వేదవ్యాప్తి శీర్షికక్రింది వచనములోని భావమును గ్రహింపఁగల్గినయెడల నీగ్రంథముల నాదరించుజనసంఖ్య యెంతయుండునో తెలియును. పూర్వకాల వేదమార్గ విరోధ మైన యశురత పూర్వకధకు నాయకి నాయకులును, రసమును, రీతియు నుండవలసినట్లే యున్నవి. కొత్తదానిం చాతదానితో బోల్చుఁ జూచుట తెలిసియా? తెలియకయా? శృంగారమును హెచ్చించుటకు హేతువు వెనువెంటనే యున్నది. దానికే గాదు ప్రతివిషయమునకును వీరిక లోని 40 వ పద్యమే నిజము. బ్రాహ్మణులు గోనూంస భక్షకులగు చుండఁగా మన్మథాదులు బంతులవలె నెగిరి పోవుటాక వింతయా? శ్రీలు వంట మానుటకు హేతువు హ్య గాదులు గాని చదువు గాదు. తిన్నగాఁ జూచుకొన్నచో నన్ని ఖండనములకును సమాధానము లాగ్రంథములందే యున్నవి. ఇట్టిగ్రంథములేబుద్ధివలలైని ప్రపంచాతీతులకుఁ గూడఁ బ్రథమాశ్వాసములోని 62 వ పద్యము శరణవైయున్నది. మహర్షి సంతతివారి స్వధర్మరక్షకములగు నీగ్రంథములకు దేవాంశ సంభవులగు ననేక స్వదేశ పండితప్రభువులు పారితోషికముల నిచ్చుచుండఁగా విమర్శధారుల కొక్కరి కిక్కరి వ్రాఁచు ధ్వజప్రాయములుగదా? వీనినిబట్ట సిరా పావువహినమైన వచనతదాగ్రమున కైనదిగాదు. స్వేద జల ధాగా పూరిం. గాత్రములతోను, మేజ్జోశ్మతోను ఓంటపూటయిండ్లలోఁదెల్లనుట్లు పూత యిమపచిప్ప లలోదినుటయే వీరి నూతన మతసందేశము. అడ్డువచ్చు మరాచారదుర్మతములను ఖండించి కాలోచితరీతిని స్వకీయ సహతన ధర్మరక్షణము చేసికొనుటయే గ్రంథకర్త నూతనసందేశము. ఇదిమొన్న మొన్ననే మొదలునెట్టిబడుటచే నుద్యమంబులు మాయామర్మము లెఱుంగని భాల్య దశలోనెయున్నవి.

(నక్షేపము.)

అమృత త్వప్రాప్తి.

డాక్టర్ కెరెల్ గారి పరిశోధనలు.

లోకమునందల ప్రాతముల నన్నింటిని చెందు తెరగులు విభజింపవచ్చును. సజీవములు, నిష్జీవములు నని. ఈ విభాగము అనాదిగ దెలిసినదైయున్నది. జీవమును గురించి సుప్రసిద్ధిగ తాత్వికులు చింతించుచుండిరి. జీవతత్వమెయ్యది? జీవమనగా నెయ్యది? దాని స్వరూపమెట్టిది? నిష్జీవపదార్థములు ప్రాణి యొక్క చేహమున నాహారనామమున ప్రవేశించి సజీవములగుటెట్లు? ఈ సజీవత్వము ఆహారరూపముగా ప్రాణిదేహము ప్రవేశించిన వెనుక నెప్పుడు గలుగుచున్నది? కొన్నాళ్లు జీవయాత్ర జరిగి యావన కామూర దశలు గడచిన వెనుక జరామరణములేల వైగనవలయును? జీవయొక్క తత్వమేమి? మరణస్వరూప మెయ్యది? ఇత్యాది ప్రశ్నా సహస్రములు ప్రతి భాశాలలగు వారికి సుప్రసిద్ధిని విస్తయకారణములగు నుండినవి. జరామరణ వర్జితులగు దేవయోనులు గలరని నమ్మి వారిం బూజించుట, జరామరణ రాహిత్యమునకై తపములు యోగాభ్యాసములు జేపడగ్రీయులు, రసాయనములు ములు ఘటికలు మొదలగువానిం గనినెట్లుటకు యత్నములు సహద్దులు, యోగులు, ఆయుర్వేదజ్ఞులు తమ యావత్జీవము మహాప్రయత్నములు చేసిరి. పాశ్చాత్య ఆయుర్వేదజ్ఞులును రసనాదులును, ఈ జరామరణ విజయమునకై పాటుపడుట ఇష్టుటకని వదలినవారుగారు. వారు పడినపాట్లు కొన్ని ఈక్రింది వ్యాసము చదివిన నెరుంగగలుగును.

కొన్ని మాసములక్రిందట హ్యోరిన్ నగరమున సుప్రసిద్ధుడగు శస్త్రచికిత్సకుండగు మేజీటా అనువాడు ఒక కంటివైద్యము చేయవలసియుండెను. ఒకని కన్ను కారపు సున్నము బడుటచే పొక్కి చెడిపోయెను. నల్లగుడ్డునై పెద్దచుచ్చుడెను. దృష్టిపూర్తిగ నశించినది. ఇట్టివ్యాధి నింకెవరును గుదిర్చినవారు లేరు. మనకంటియంత సున్నితముగు నిండ్రియము లేకగదా? శస్త్రచికిత్సకు నిక కంటివైద్యులను ప్రాణకంటము. అయిదేండ్లకుముందు ఈరోగియే వచ్చియుండిన వచ్చిన వారి నింటికిపోవలసి యుండును. మేజీటా యేమిచేసెనో చూడుడు.

వైద్యుడహరింపబడిన సంగతి జరిగిన కొన్ని రోజులకు ముందు పుణెయొకరోగి కంటివై శస్త్రముచే నాతని కన్నుగ్రడ్డు తీసివేయవలసియే యుండెను. ప్రాతకాలముననైన మేజీటా గారు కన్నుగ్రడ్డు పారవై చియుంచుకు. స్వస్థానభ్రష్టుడుగు నే త్రేంద్రియమున్న నిష్ప్రయోజకముగు వస్తువుగలదా? అయినను ప్రస్తుతపు శస్త్రవైద్యులు ఒకవస్తువును పారవేయువారు గారు. ఏవస్తువెంత యుపయోగకారి కాగలనో ముందుగజెప్ప నేరికి తరము?

మేజీటా గారు లాక్స్ పాఠ్యావక అను వ్రాతని మున నాకన్నుగ్రడ్డును చక్కగాకడిగి, వప (స్టీమ్ రక్తమునుండి యెర్రకణములు తెల్లకణములు తొలగించినవెనుక) కేషింపు (ద్రవ పదార్థము) యందుంచి పెట్టిరి. ఈవప (స్టీమ్) ప్రాత్రను మంచుగడ్డలలో దాచినెట్టిరి. కొన్ని గంటల కాలము గడచిన వెనుక మేజీటా గారు తాము మంచుగడ్డలలో నిక్షేపించి యుంచిన వస్తువును బయటికిదీసి చూచిరి. కొంతభాగము చెడిపోయియుండిన గ్రడ్డు ముఱుల బాగుపడి స్వచ్ఛము గాను పారదర్శకము (Transparent) గాను మారెను. ఆశస్త్ర వైద్యుడు ముఱుల దానిని మంచుపద్యమునదాచెను. అట్లుచేసిన యెనిమిదవరోజుననే వైద్యుడహరింప బడిన రోగి యీ యొద్దికి వచ్చెను. ఆతని కన్నుగ్రడ్డునుంచి మచ్చను చిర్చి తాను దాచియుంచిన కన్నుగ్రడ్డునదెచ్చి దానిమీద చెక్కుచు చివ్వి రోగి కంటిగ్రడ్డును చిర్చిన మరకను కించెను. కొన్ని గంటల కాలములోనే అతడు చక్క పడెను. రోగియొక్క కన్ను మంచిదృష్టియు గలవయ్యెను.

డాక్టర్ కెరెల్

డాక్టరు కెరెల్ అను మహాశయుండు రోగిస్థలలో శాస్త్రాలయమున శస్త్రచికిత్సయందు పరిశోధనలు చేయుచుండెను. పరాసుదేశము నళియాన్ నగరమున జన్మించి తనదేశమున శస్త్రచికిత్సయందు మిక్కిలి కైదెడి అంబు అమెరికానువచ్చి రాక్ ఫెల్లర్ శాస్త్రాలయమున చేరెను. ఇంతకుమున్నె రిక్ నాకేముల వై యిరిగె శస్త్ర ప్రయోగము చేసి రెనెనైపుజింజూని నోబెల్ సాహితోషికముం బొందెను. కాని యీయహరియుం పాశ్చాత్యీకము నవేక్షించినవాడుకాదు. భవాష్ట్రవైక తత్వాలగు నమెరికనులకు వీరి యశ్రద్ధజూచిన యాశ్చర్యము జరిగెనుచుండెను. ఇంత విపులం దయ్యును చికిత్సలచే భవసుసంపాదంపక పరిశోధనయందే కాలముగడపుచున్నాడు. రక్తనాళములతో పీరుచేయు శస్త్ర

ప్రయోగములు అద్భుతములు ఇవియప్పటికే క్రొత్తకాఖగా శస్త్ర చికిత్సయందేర్పడినవి ఒక జంతువుయొక్క రక్త నాళమును దీసి మరొక జంతువుయందును దీసి వీరికి అనాయాసముగను, అట్లయే జంతువుయొక్క దేహమునకు మార్పబడియు నాళములు స్వాభావికముగ వర్తించును. ఒక జంతువునుండి తీసివేసిన రక్త నాళములను వారములు, మాసములు, హిమరానియందు దాచియుంచి అంతటి మరియొక జంతువు దేహమున నిమగ్నము. అంతట నవిబాగుగ పనిచేయును వీరు, ఒక పిల్లియొక్క మూత్రపిండమును దీసి మరొక పిల్లి దేహమునకుమార్చి, రెండవపిల్లికి యేలాటివాధ లేకుండ జీవించుచుండెను కొన్ని మాసముల క్రిందటనే ఎడ్వర్డ్ షేప్ర్ అను రసాయనవేత్త (రాబర్ట్ స్టానెటి ఆఫ్ థ్యూలు) కెరెల్ గారి ప్రయోగములను విశేషముగ బ్రతుకించి జీవము, రాసాయనిక పద్ధతులచే నుత్పత్తికాగలదను తమ యభిప్రాయమును కెరెల్ గారి ప్రయోగములు దృఢపరచుచున్నవని చెప్పి, "ప్రయోగశాలయందలి శస్త్రజ్ఞులు ప్రజలను నుత్పత్తికాగల కాలము రాగలదు" అని వచించిరి.

దేహమును విడిచి గాత్రముల వృద్ధి జేసనము.

కెరెల్ గారు ప్రజలమునజేసిన ప్రయోగములు జంతు దేహాతమలగు సంహతులు (Tissues) దేహమువిన్నయముగ జీవింప శక్తిగలవని నిరూపించినవి. అంతర్నిత జీవములై యీ సంహతులుండను. శ్వాసమును బంధించి జీవించుకొన్ని జంతువుల దశయించి యుండును. ఇట్టి దశయించు జంతు సంబంధములగు సంహతులుజీవతత్వములు గలవై యుండునా? పశువును జంతు దేహాతమలై యొకరించు కార్యములు దేహమువిన్న, చేయగలవా? యను సందేహము కెరెల్ గారికి గలిగెను. మానవ దేహమునుండి విశ్లేషితమయిన చర్మ ఖండము, తగు పరిస్థితియందున సజీవముగ నేయుండి నెరుగునా? తనవైజ భర్తముల గోలుపోవకుండానా? తన నిలయము విడచినవై మనహృదయము తనకు స్వాభావికమగు సంకోచ వ్యాకోచము లొనరించునా? శ్వాసకోశములను స్థానమునుండి తొలగించిన, తమ నెలవునకున్న రీతిగ తేచక మంభక కార్యము లొనరించునా? ఒక్క సంవత్సరమునకు పూర్వము ఇట్టి ప్రశ్నలైన నడిగిన వానిని పిచ్చివానిగా నెంచియుండును. మొన్న మొన్ననే ప్రచురింపబడిన "జీవయంత్రము" అను గ్రంథమున డ్రెన్ ఫెల్డ్ గారు "ఒక అవయవ దేహమును విడచినతోడనే న్యవ్యాపారము చేయకత్తిని గోల్పోవుచున్నది" అనిగదా వ్రాసిరి.

కొన్ని సంవత్సరములక్రింద యేల్ కళాశాలయందు శరీరచేర్చక, శస్త్రచేర్చకనండిన హ్యూసన్ గారుజంతు సంహతులు దేహము విన్నవెరుగగలవని నిరూపించి యుండిరి. ఈపరీక్షవారు నగరసంబంధముగ సంహతితో గావించియుండిరి.

తన పరీక్షలయందు కెరెల్ గారు గొప్పగొప్ప అంగ ఖండముల గొన్నవారు కారు యనధాన్యమాత్ర పరిమితగ తకలములం గొనవారు. దేహముయొక్క ప్రస్తుతికారకములగు లక్షణములన్నియు ఏకైక కణమునందును గలవనట సుప్రసిద్ధము. అకణముననే జీవమును మరణమును గలుగుచున్నవి; ఆరోగ్యమునకును వ్యాధికినిగూడ వాకటమే మూలస్థానము ఆయుర్వేదజ్ఞులు ఈకణములగున్న రహస్యములన్నియు నూత్న దృష్టి క్రింద గమగొన్నయెడల దేహమునుగలించి న్యవయవాలకి చెలిసిపట్టె యుండవచ్చును.

కెరెల్ గారు చర్మము, పిత్తాశయము స్త్రీహము మొదలగు వయవములనుండి నూత్నకణములు భేదించి వనయొకటిరెండు గుప్తులు దానిపైబోసి మన దేహముతో సమానముగ నుష్ణోష్ణ నెట్టెయందుండిరి. సామాన్యముగ జనులనుకొను రీతిగ గావించుచున్నా? స్థానభ్రష్టులయిన యీసంహతులు చచ్చును. ఇదియే పోరబాటు. ఇట్లు జరుగుటకు మారుగా సహతులు మరణ చిహ్నములు కనుపరచినవిగావు. బహుల మా సంహతులు సజీవములుగనే యుండినవి. వననుండి నెమ యాహారము గొనుచు తమకు బనికిరాని పదార్థముల బరిశోధించుచుండినవి. కొన్నిగంటల కాలముననే యాసంహతులు వననుండి నివాహార పదార్థముల స్వీకరించి సజాతీయములగు కణముల నిర్మింప నారంభించెను. ప్రథమమున నేర్పడిన కణములు నూచియాషములుగనండిన. గాని త్వరలోనే రూప బాహుళ్యముగా గోచరమయ్యెను. నూత్నదర్శినిగూడ దానింజూచిన యాశ్చర్యము గల్గును. ఏప్రక్క జూచినను కొత్తకణములే. కణములు విచ్ఛల విడిగానెరపడి సమాహమలుగ జేరుచుండెను. మొదట దీసికొన్న కణములకుంటే ఇరువది ముప్పదిం యింక కణము లన్నియు లెరిగెను. ఒక మాత్రాగ శబదమునుండి తీసికొనబడిన నూత్నకణమందలి కణము జీవతత్వములు సంపూర్ణముగా గలిగి బలీయముగ వృద్ధిబొందెను.

వృత్తాంతలేఖలు

[మా విలేఖకుల వద్దనుండి]

రాజమండ్రివార్తలు.

కాలమాసము.

రాజమండ్రి జులై 10:— వేసవిచాలవరకు తగ్గినది. రెండుమాడురోజులనుండి కొంచెమువర్షము కురియుచున్నది. మాపురమున విద్యాలయములన్నియు తెరువబడినవి. ఫస్టుఫార్మునుండి ఇంటర్ మిడియేటువరకుగూడ స్కీలు లేవనిగోల. స్కీలులేక చాలామంది పిల్లలువెళ్లిపోయిరి. ఇంకొకవైపునూలు పెకంకు శ్రేణుకారేజియన్నప్పటికి చాలినంతమంది పిల్లలు రాగలరు.

ఆకాలమరణములు.

పాఠశాలల యిస్పెక్టరు పదవిననుభవించి దొరతనము వారినుండి రావుబహదరు సంపాదించి ఘనతకెక్కిన మంత్రాడి కామేశ్వర రావుపంతులుగారు వారమురోజులక్రిందట మాపురమున స్వగృహములో స్వస్థులైరి. వీరు వ్రాసిన పీటలో కిమలై టెరియను 500 రూపాయలను దొరతనము వారి ఆర్జునకాలేజికి యిచ్చివేసినది తెలియజుచ్చుచున్నది. సబసిస్టెంటుగానుండి యీవూరికి అసిస్టెంటు యిస్పెక్టరుగావచ్చిన తోపల్లెనాగభూషణంగారు రావుబహదరులేచి కాకినాడలో వారమురోజుల క్రిందట మృతివొందిరి. వీరు మిక్కిలి సుగుణసంపత్తిగలవారు. ఇంకను వృద్ధిలోనికి రాతగినవారు. వీరయకాలమరణము మిక్కిలి విచారకరము.

డైరెక్టరు.

విద్యాశాఖాధికారియగు స్టోనువోరగారు మొన్నటి దినం విశాఖపట్టణమునుండి మాపురమునకువచ్చి నిన్నటిరోజున ట్రైనింగునూలు, ఆర్జునకాలేజి తనిఖీచేసిరి. ఎల్.టి. కాసు యిచ్చటనే పెట్టుటకు నిశ్చయించినదియు, రాజోవుమార్చిలో నుపక్రమించెదరనియు తెలియజుచ్చుచున్నది. ఆందుకుగాను అప్పటి ట్రైనింగునూలున్న జాగాలోనే మరియొకమేడ కొద్దిరోజులలో జేయుదురట.

పితాపురము వార్తలు.

నవీనాంధ్రఖండనము.

పితాపురము జులై 9:—పాఠశాలలయందు నష్టనాయకంబైన నవీనాంధ్రమును దొలగించి యెప్పటియట్లు ప్రజేత పరీక్ష మొదలు పట్టపరీక్షవఱకు గ్రాంథికాంధ్రభాషాగ్రంథముల నవశ్యకతనియములగ నుంచి విద్యార్థులు వ్యాసములను సలక్షణ భాషలో వ్రాయ నియమింప విద్యాధికారుల కొకవిన్నపమును బంపుటకై యీనెల 8 వ తేది బుధవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు శ్రీ పితాపురము రాజావారి యున్నతపాఠశాల యందు నొకసభ సమావేశమయ్యెను. పితాపురపు పౌరులేగాక కాకినాడనుండి ము. రావుబహదర్ కొమ్మిరెడ్డి న్యాయనారాయణమూర్తిగారు మొదలగు ప్రముఖులుగూడ సభ నలంకరించి యుండిరి. ట్రైజరి డిప్టీ కలెక్టరుగారగు పండిత నాగేశ రావు పంతులుగారు వి.వి. బియర్, ఆక్ర సనాధిపత్యమును వహించిరి. కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు, ఆదిపూడి సోమనాధరావుగారు, పురాణపండ్ మల్లయ్యశాస్త్రిగారు, కాశీభట్ట సుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు, అలీమకవిగారు వి. వేంకట రామశాస్త్రిగారు, కూచి నరసింహము పయ్యలుగారు మొదలగువారు గ్రాంథికభాషా ప్రాశస్త్యమును గూర్చియు నవీనాంధ్రముయొక్క యనర్థములను గూర్చియు నెంతయు యుక్తి యుక్తముగా నుపన్యసించిరి. విద్యాధికారులకుం బంపవలసిన శిర్కాకమును డిప్టీ తహశీలుదారుగారగు వారణాశి కోనేటి రావునాయుడుగారు రుపపాదించిరి. సరోజిజస్ట్రార్ గారగు జగన్నాథం పంతులుగారు దాని నామోదించిరి. యూనియన్ చేరుమేకేగారగు క్రొత్త వెంకట్రాజుగారు బలపటించిరి. సభా సదులందఱు, వైకంఠయ్యగ నీతిగూర్చును నామోదించిరి. సభాధ్యక్షులుగారు నవీనాంధ్రమునగ్రామ్యము ఆంధ్రమే కాదనియు, ఆంధ్ర భాషకు ముప్పుననూచించు నొక యుత్సాహ తమనియు నెలవచ్చి, యాంధ్రులు తమ యావచ్చికిని వినియోగపఱచి సరళభాషలో నానా విషయముల పుస్తకములనుసలక్షణముగ వ్రాసి యాంధ్రప్రాప యోషామత్తని నలంకరింప వలయునని ప్రోత్సాహపఱచిరి ఆగ్రాసనాధిపతి గారికి గృత్యతాపూర్వక వందనముల నర్పించుటతో సభ సమాప్తమయ్యెను.

రాజనోలు వార్తలు

కరణముల సంఘము

రాజనోలు జులై:—ఈ సంఘము 19 జనవరి 1913 తారీఖున ఏర్పడినది. దీనికొక యభ్యుత్థాండను నిరువురు కార్యదర్శులును, నిరువది యిద్దరు కార్య నిర్వాహక సభ్యులును గలరు చాదాపుగ ఈ తాలూకా యావన్మండి కరణములును సహాయ కరణములును, దీనికి స్థాధారణ సభ్యులయ యున్నారు. ఈ సంఘము పతీమున 1913-1914 సం॥లో కాకినాడ రాజమహేంద్ర వరములలో జరిగిన గోదావరి మండల సభలకు ప్రతినిధు లేగి ననిజేసిరి. మా సంఘమువారు వేతనాభివృద్ధికయ చెన్నపురి దొరతనము వారికి విజ్ఞాపనము బంపు కొనగా "అరీ దారుల కొరిక నొనగంటకు దొరతనము వారత్యులయ యున్నారని ఉత్తపు దయచేసిరి. పోలీసు పనులకయ ఏర్పడిన తలియారులను మునగలుల తాబేలను, రెవిన్యూ పనులకయ ఏర్పడిన వేటియారులను కరణముల తాబేలను సర్కారు పనులు చేయు లాగు నుత్తరువుల దయచేయంప కొరి తహకీలుదారు వారికొక ఆర్డీ దాఖలు చేయబడినది ఈ సం॥ రెండవ పంట జమా బందీకి, తాలూకా ప్రధానసభలయిన రాజనోలునందు వంటపూటిల్ల యనలేక భోజన సదుపాయము బొత్తుగ లేనందునకు మాతాలూకా హేడ్కుమార్తా పద్మసాలల నగనిహం పంతులుగారును పెకండుగుమార్తా దత్తాత్రేయలు పంతులుగారు ను రాజనోలు సత్రములో భోజనవసతి నేర్పరచి, సందునకై సంఘమువారి కృతజ్ఞతను తెలియజుచ్చుటకు గడచిన నెల 1 వ తేది నొకసభ జరుపబడినది.

గౌరవిరావుమృత పాఠశాల.

ఈ పాఠశాల కీలకసంవత్సరమందు వచ్చిన గౌరవిరావుమృతపుణ్యకాలమున మూగరిము ఖండము వారి యాదార్యముచే స్థాపించబడినది. దీనికి వెనపట్టుము కాపరస్తులు గౌరబులి సుబ్బారాయుడుగారు య 6,80 కెంటు ఊడువు భూమిని గానుచుచేసినారు. స్థితిపరులగు నెక్కడ్రుధర్వాత్తులకూడ గు. 2,000 ల వరకు చందాయచేసినారు. భూమి వలన పన్ను పోగాసాలకు నాలుగుపుట్ల ధాన్యమును రొక్కము వలన స్థాలుకు రు. 1,500 లు వడ్డీయును ఆదాయము వచ్చుచున్నది. ఈ పాఠశాలయందు కావ్యముల కొకరును వేదమున కొకరును ఇరువురుపాఠ్యాయులున్నారు. వీరిరువురుకు నొక్కొకరికిసాలకు రెండుపుట్లధాన్యమును రు.710 రొక్కము నియ్యబడుచున్నవి. ఈ పాఠశాలయందెపుడు 6 గురుకావ్యమును, ఒకరువేదమును, ఇొవ్రువేదము, కావ్యమును, చదువుకొనుచున్నారు. భోజనవసతి లేక విద్యార్థులు చిక్కుపడుచున్నందున పాఠశాల కమిటీవారు, స్వార్థత్యాగియు దైవ భక్తులు కగు భమిడిపాటి సాంబయ్యగారిని కూడ కమిటీ మెంబరుగఁ జేర్చుకొని వారి సహాయమున విద్యార్థుల కన్నము వెట్టించుచున్నారు. ఇది అవిచ్ఛిన్నముగ జరుగుటకయ సాంబయ్యగారు పూనుకొని గామామల వెంటిలిగి సత్రము కొరకు పాటుపడుచున్నారు. కావున దేశకాల సాత్రములు, దానముయొక్క ప్రాశస్త్యమును నెఱుంగు మహాజననీ సాంబయ్యగారి నాదరించి శక్తిసంపదలేకుండ తమ ధర్మమును ప్రకాశింప జేయుటకు కొరుచున్నాము.

జూ బు లు.

I
ఒక మేజిస్ట్రేటుపై దోషారోపణ.

ఆయా, తెనాలి స్టేషనరీ మేజిస్ట్రేటుగారు లెచములు తీసి కొనుచున్నారనియు, వారిని సస్పెండుచేసి గాని, బదలాయించిగాని విచారణ జరుపునెవల రుజువు పరచెదమనియు కొందరు గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరు గారికి బంపి కొనినటును వకేళ్ళలో కొందరు స్వయముచ్చురు గారికి విన్నవించుకొన్నట్లును బలమయిన వినిడియ. అట్లు జరిగి యుండినపుడు న్యాయము కనుగొనటకు మేజిస్ట్రేటును సదుపరిలోనుంచి తొలగించి విచారణచేయుట యవసరము. ఆధికారు లెంతయక్రమములు చేసిననుపయివచ్చి చెప్పనారేయదు అతెనరయిన పయికివచ్చి చెప్పబూనుకొన్న ను తోటి యధికారులు వారిని నిరుత్సాహపరచి మొగ్గలోనే త్పించి వేయుట శోచనీయము. విచారణ ఆరంభించు విషయములలో సయితము సకాలము లోన్యారంభించక ఆలస్యముగ జరుపుటచే, రుజువుకాదగిన సంగతులు రుజువుగాక ప్రాయశః చెడి పోవుచుండును. ఈకారణముచేత నధికారులు నిరంకుశులయ యెవరిని అత్యముచేయక లంచములుతీసి కొనట కలసించుచుండును. ఇప్పుడు సబు మేజిస్ట్రేటుగారి విడదవచ్చిన శిర్కాదులు నిజమనికాని యబద్ధమనిగాని నేను చెప్పటలేదు ఇంతమంది పెద్దమన పుణ్యుల వచ్చిచెప్ప సంగతుల నిస్పృహపరుచుటకంటె వేంటనే గలు మేజిస్ట్రేటును సస్పెండుచెసి విచారించి నిజమయినదో శిక్షచేయుటయు నబద్ధమయినదో శిర్కాదుచేసినవారిపై చర్య, జరుపుటయు సమంసము నీని మాకతెక రుగారు గమనించుదురుగాక.

క ప హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు. బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు, శీతకాలమున ప్రబలమగు దగ్గు. శ్వాస కోశముల నూళ్ళు నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బ సము, ఊయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినమందు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ప హ రి మూర్తము.

చిన్నడబ్బి 1-కి 0-8-0. (6 డబ్బిల నూరు గలది) 1-కి వెల రూ. 2-0-0.

ఈ మూర్తము మనమూలకలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బసము, కాసపీకన, శైత్యజ్వరము మొదలగునానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట ముఖ్యము.

క ల రా మూత్రము.

డబ్బి 1-కి 12 మూత్రము వెల రూ. 0-6-0.

కలరా వ్యాధిగ్రస్తులకు విధమైన అలుబాజ్యము. ఇది గాలియూగు నీటియందుపరమాణువులైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తిరుట ఆనవ్యక్తము. కలరా యగ్గుచోట సీటిని కాచిత్రాగ్రాట యుక్తము.

గ్రహణిమాత్రము.

20 మూత్రల డబ్బి 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బుక విరేచనములు, జిగురు విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలిచిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. గుణము వెంటనే కనుపడును.

మూ ల శం క కు తైలము.

డబ్బి 1-కి వెల రూ. 0-12-0

అంకవలన ఆసనముదగ్గర. చర్మము క్రమముగ చిన్నచిన్న మొలలు ఏర్పడుతూవునప్పుడు మందతలన(Torpid liver,) అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక మూర్ఛించుట, మలావరోధమువలన బహిష్కరింపబడుట పోయినపుడును ఇతర సమయములందు రక్తముపడును. ఏమవక కొంతకాలమువా మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

గ జ్జి కి తైలము.

వెల డబ్బి 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖముగ చిన్నపిల్లలకు విశేషభాధను గలిగించును న్నవి ఈతైలమును నాలుగుపూటలురాచిన తప్పక పనిజేయును.

కుష్టుకు తైలము

డబ్బి 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0.

ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ. 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనెనురాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు వ్రండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. లేక నెం. 9, జహంగీరుపీధి, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన పరమామృతము.

AMRUTANJAN

(REGD.)

A SOVEREIGN REMEDY.

Head-Ache, Rheumatism Neuralgia, Chest Colds, Sprain, Stiff Joints, Dislocations, Skin diseases, Toothache, Backache, Cuts, Bruises etc.

PRICE ANNAS EIGHT ONLY.

FREE SAMPLE FOR ONE ANNA STAMPS.

RINGWORM OINTMENT.

(Positively Cures Ringworm and Dhobi Itches in three applications.)

PRICE ANNAS SIX ONLY.

Aromatic Tooth Powder.

Cleans Teeth, Stops Bleeding, hardens gums, Taste pleasant.

PRICE ANNAS TWO ONLY.

CAN BE HAD OF ALL CHEMISTS & DRUGGISTS.

Amrutanjan Depot.

109, FREER ROAD, BOMBAY. 9, JEHANGIR STREET, MADRAS.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. లేక నెం. 9, జహంగీరుపీధి, మద్రాసు.

A WONDERFUL AMULCT.

ఇదియొక గొప్ప క్రియ నిమిత్తమైన ఔషధము. దీని ప్రభావ మత్యంతము. దీని నలంకరించుకొనిన, దేహ సంక్షోభము కావు. 2 కలరా, అమృతాంజనము వలన అంటు వ్యాధి ములకు శోకనీయము. 3 భూతాచార్య పీకానములకు పాతకము. 4 వ్యాధులు, పీడలు, అపదలు, గండములు తొలగిపోవును. 5 నొప్పులు, తీపులు, వాపులు, బిళ్లలు, దెబ్బలు, హరించును. 6 ఆరోగ్యము, అద్భుతము, వ్యవస్థ, బలము, సుఖము, ఉత్సాహముగలుగును, 7 కర్మకర్తృత్వము క్రియమిత్రువులగుదురు. 8 నీవాదం గలుగును. 9 సభకట్టు, సర్వజన వశీకరము. 10 నీనొక వ్యాధి, వ్యవహార, కార్యాల సమేతమై వెళ్ళ బోవునపుడు దీనిని ధరించుకొని వెళ్ళిన తప్పక జయమును, లాభమును పొందగలవు. అది యట్టి మహిమగలదని అనుభవములు వేరొక్క యువ్యభూతముల వక్కాణించియున్నారు. ఇది సర్వోపద లేదనియు నొక ఘోషాన్ని మహామృతమే గనిపెట్టి బడినదేగాని కాలోచింప వేషదారులవలన గనిపెట్టబడినదిగాదు. శ్రీపురుషులు ఆ పాలవృద్ధులందఱును తెప్పించుకొని ధరింపదగిన ఆ మూల్యమైన మృత్యువైద్యులైన డాక్టరులు. వేయేలకొని తీసుకొని పరీక్షించును. అది ఆనందముప్రయున నిన్నేల లాడించుట నిజము.

తయెతు వెల రూ. 1-8-0 లు మాత్రమే.

వలయువారు:— పి. రాఘవనాథ శర్మ,

మెన్మెరిట్టె యిన్స్టిట్యూట్, బెంగళు. (గుంటూరు జిల్లా)

FREE! ఉచితము!! FREE!!!

ఉచితము! 10 కె.టి. బంగారు సులోచనము!! ఉచితము!!

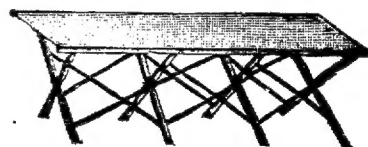
దర్బారులకు, తలనొప్పులకు, పొక్కునొప్పులకు, కీళ్లనొప్పులకు, పురాణవాత, మేహనొప్పులకు, పక్షివాతములకు, దెబ్బలు, పొట్టు, వాపులు, వుబ్బలు, దగ్గు, శైత్యమునకు, తేలు, క్షేర, మే, విష జంతువులకాటకు, పుండ్లకు, మంచించు. సీసా 1-కి రూ. 0-6-0. 12 సీసాలు రూ. 4-8-0. 12 సీసాలు ఒకసారి తెప్పించుకొనువారికి ఒక మంచి లీవరువాచీ (జేబు గడియారము గాని) లేక 14 కె.టి. బంగారు పాతీగల పాంతును కలముగాని, లేక ఒక 10 కె.టి. బంగారు చలువతైలబద్ధముల సులోచనములు గూడుతో గాని ఈ మూడులో యేదైన ఒకటి ప్రజంతుగా బహుమానం ఇయ్యబడును. మా బంగారు సులోచనములు యెచ్చటకొన్నను రూ. 5-8-0 లకు లెక్కచెల్లక నేరదు. కొద్దికాలమువరకే యిచ్చెదము. త్వరపడు! త్వరపడు!! మంచి లీవరు (వాచీ) జేబుగడియారము ఉచితము.

14 కె. టి. బంగారు పాతీగల పాంతు కలము, ఉచితము.

జి. ఆర్. దాసు అండ్ కో., తయారు. (కృష్ణాజిల్లా)

G. R. Dass & Co., Tanuku, (Krishna District.)

Gold Medal Camp Cot.

అమెరికా దేశములో చేయబడిన

క్యాంపుకాట్.

ఈ క్యాంపు మదతమంచము 1000 పానల బరువును ధరించగలదు. 6 అడుగుల 4 అంగుళముల పొడవు, 2 అడుగుల 6 అంగుళముల వెడల్పు, 4 అడుగుల 3 అంగుళముల రైలు. మంచము ధర 9-0-0 మంచము మడిచిపెట్టు సంచి 2-0-0 దోమతెర 4-0-0 దోమతెర కర్రలు 2-0-0 ఈసామాను అన్నింటితో పూర్తి ధర 16-8-0 అడ్వాన్స్ లెండు రూపాయలు పంపవలయును. సామగ్రి అమ్ముబడు వస్త్రకళా:—రామకోటి బిల్డింగులో గలవు ఉత్తరములు:—గౌతా అండు కంపెనీ,

57, ఆదెప్పనాయక వీధి, (ఎ. పి.)

(1-7-14) మదగాను. అనివ్రాయుడు.

ఇవి మృత.

క్రయం రూ. 2

జన్మ పత్రికా.

ఈ కిడ్లల జనన సందర్భము, మాన, తిడ్డి, వార, జననకాలముల జక్కగా వ్రాసిపంపించుటల మేమిచ్చుట జననకాలమును స్థిరపరుచుకొని జనన కుండలి - అంశ కుండలి మహాదశ మొదలగునవి చేర్చి శిశువునకు జన్మక్షేత్రకోష వాచాన్విత, వామము మొదలగునవి యుండినంత తత్వవిశ్లేషమై కాంతి దానానలంకేయక్రమమున్న, మాతాపితృకృష్ణమును విచారించి శిశువునకు నిక ముందు నిశ్చయ సంతకములతో, నిట్టిగండములనలె కాగల విషయమును శిశువుయొక్క, ఆయుష్యప్రమాణ విషయమునుసహ విశదముగా వ్రాసి జన్మపుట్రోకు సిద్ధపరిచి పంపెదము.

బొల్లగూ నివారణ మహాయంత్రము.

ఈ మహాయంత్రము నొక పెండితాయంత్రో శ్రేష్ఠ ధృక్ పరిచి కిడ్లలకుం గట్టినచో 12 సంవత్సరముల వరకు రాగల బాల్యప్రాయ ఇండితముగా పరిహారము గాగలదు.

బాలగ్రహ నివారణ యంత్రముతోచేరి జన్మపుట్రో. వెల రూ. 2

విల్లాసం:— పి. హెచ్. ఎం. సిద్ధాంతము.

నాడ పెనవట్టి (బిల్లా బల్లారి)

ప్రయోగములు అద్భుతములు. ఇకయిప్పుడొక క్రొత్త శాఖగా శస్త్ర చికిత్సయందేర్పడినది. ఒక జంతువుయొక్క రక్త నాళమును దీసి మరొక జంతువుయందును దీసి వీరికి అనాయాసముగ పని. అట్లయే జంతువుయొక్క దేహమునకు మార్పబడియు నాళములు స్వాభావికముగ వర్తించును. ఒక జంతువునుండి వేరుచేసిన రక్త నాళములను వారములు, మాసములు, హిమరాసియందు దాచియుంచి అంతట మరియొక జంతువు దేహమున నిమగ్నము. అంతట నవిభాగము పనిచేయును వీరు, ఒక పిల్లియొక్క మూత్రపిండమును దీసి మరొక పిల్లి దేహమునకు మార్చిరి. రెండవ పిల్లికి యేలాటివాద లేకుండ జీవించుచుండెను కొన్ని మాసముల క్రిందటనే ఎవ్వరైనా పేరక అను రహస్యము వేరై (రాయల్ సొసైటీ ఆఫ్ థ్యూలు) కెరెల్ గారి ప్రయోగములను విశేషముగ బ్రస్తుతించి తీవ్రము, రాసాయనిక పద్ధతులచే నుత్పత్తికాగలదను తమ యభిప్రాయమును కెరెల్ గారి ప్రయోగములు దృఢపరచుచున్నవని చెప్పిరి. “ప్రయోగశాలయందలి శస్త్రజ్ఞులు ప్రేమను నుత్పత్తి చేయు కాలము రాగలదు” అని వచించిరి.

దేహమును విడిచి గాత్రముల వృద్ధిగోచరము. కెరెల్ గారు ప్రథమమున జీవ ప్రయోగములు జంతు దేహాగతములగు సంహతులు (Tissues) దేహమువినా, స్వయముగ జీవించు శక్తిగలవని నిరూపించినది. అంతర్నిత జీవములై యీ సంహతులుండును. శ్వాసమును బంధించి జీవించుకొన్ని జంతువుల దశాయుధియందును. ఇట్టి దశాయుధులు జంతు సంబంధములగు సంహతులు జీవతత్వములు గలవై యుండునా సజీవముగ జంతు దేహాగతములై యుండునా కాగ్యములు దేహమువినా, చేయగలవా? యను సందేహము కెరెల్ గారికి గలిగెను. మానవ దేహమునుండి విశ్లేషితమయిన చర్మ ఖండము, తగు పరిస్థితియందున సజీవముగ నేయుండి వెరుగునా? తనవై జంతువుల గోలుపోవకుండానా? తన నిలయుము విడచినదై మనహృదయము తనకు స్వాభావికముగు సంకోచ వ్యాకోచము లానరించునా? శ్వాసకోశములను స్థానమునుండి తొలగించిన, తమ నెలపునన్నరీతిగ రేచక కుంభక కాగ్యము లానరించునా? ఒక్క సంవత్సరమునకు పూర్వము ఇట్టి ప్రశ్నలైన నడిగిన వానిని పిచ్చివానినా నెంచుచుండుదురు. మున్నమున్ననే ప్రయోగపరిచిన “జీవయంత్రము” అను గ్రంథమున క్లిష్టానందక గారు “ఒక అవయవము దేహమును విడచినతోడనే స్వవ్యాపారము చేయు శక్తిని గోల్పోవుచున్నది” అనిగదా వ్రాసిరి.

కొన్ని సంవత్సరములక్రింద యేల్ కళాశాలయందు శరీరచేర్చక. శస్త్రచేర్చకనండిన హార్విన్ గారుజంతు సంహతులు దేహము వినా వెరుగగలవని నిరూపించి యుండిరి. ఈపరిశ్రమ వశసంబంధముగు సంహతుతో గావించియుండిరి. తన పరీక్షలయందు కెరెల్ గారు గొప్పగొప్ప అంగ ఖండముల గొన్న నారు కారు యనధాన్యమాత్ర పరిమితగల శకలములం గొనవారు. దేహముయొక్క ప్రకృతికారకములగు లక్షణములన్నియు ఏకైక కణమునందును గలవనట సుప్రసిద్ధము. అతితమననే జీవమును మరణమును గలుగుచున్నవి; ఆరోగ్యమునకును! వ్యాధికినిగూడ నాకటమే మూలస్థానము అయిన రేదదజ్జలు ఈ కణములగున్న రహస్యములన్నియు నూత్న దిట్టన క్రింద గనుగొన్నయెడల దేహమునుగలించి స్వయము వారికి దెలిసినట్లే యుండవచ్చును.

కెరెల్ గారు చర్మము, పితృశయము ప్లివము మొదలగు అవయవములనుండి నూత్నకలములు భేదించి వన యొకటిరెండు గుప్తులు దానిపైబోసి మన దేహముతో సమానముగ నుష్ణోష్ణ పై తెచ్చుచుండుచిరి. సామాన్యముగ జనులనుకొను రీతిగ గాత్రముండును? స్థానభ్రమములయిన యీసంహతులు యుండును. ఇదియే పాతపాటు. ఇట్లు జరుగుటకు మారుగా సంహతులు మరణ చిహ్నములు కనుపరచినవిగావు. బహుల మా సంహతులు సజీవములుగనే యుండినవి. పశునుండి తమ యాహారము గొనుచు తమకు బనికొని పదార్థముం బరిత్యజించుచుండినవి. కొన్ని గంటల కాలముననే యీసంహతులు పశునుండి నిశాహార పదార్థముల స్వీకరించి సజాతీయములగు కణముల నిర్మింప నారంభించెను. ప్రథమమున నేర్పడిన కణములు నూచిరూపములుగనెడెను. గాని త్వరలోనే రూప బాహుళ్యముగా గోచరమయ్యెను. నూత్న దిట్టనిగూడ దానింజూచిన యాశ్చర్యము గల్గును. ఏప్రక్క జూచినను కొత్తకణములే, కణములు విచ్ఛల విడిగానేర్పడి సమాహతులుగ జేరుచుండెను. మొదట దీసికొన్న శకలముకంటె ఇరువది ముప్పదింకలకు శకలము లన్నియు తెరిగెక ఒక మాత్రుల శాబమునుండి తీసికొనబడిన నూత్రపిండమందలి శకలము జీవతత్వములు సంపూర్ణముగా గలిగి బలముగ వృద్ధిపొందెను.

వృత్తాంతలేఖలు

[మా విలేఖకుల వద్దనుండి]

రాజమండ్రి వార్తలు.

కాలమాసము.

రాజమండ్రి జూలై 10:— వేసవిచాలవరకు తగ్గినది. రెండవమాడులోజూలనుండి కొంచెమువర్షము కురియుచున్నది. మాపుమున విద్యాలయములన్నియు తెరువబడినవి. భస్మస్థానమునుండి ఇంటిరు మిడియేటువరకుగూడ స్కీలు లేవనిగోల. స్కీలులేక చాలామంది పిల్లులు వెళ్లిపోయిరి. ఇంకొక మైనూర్లు నెకండు గ్రేడుకాలేజియన్నప్పటికి చాలినంతమంది పిల్లులు రాగలరు.

అకాలమరణములు.

పాతకాలల యిన్నెక్చరు పదవిననుభవించి దొరతనము వారినుండి రావుబహదరు సంపాదించి ఘనతెచ్చిన మంత్రుడి కామేశ్వర రావుపంతులుగారు వారమురోజులక్రిందట మాపురమున స్వగృహములో స్వస్థులైరి. వీరు వ్రాసిన పిలులో తమరై బెరియను 500 రూపాయలను దొరతనము వారి ఆర్జునకాలేజికి యిచ్చివేసిరి తెలియజేయుచున్నది. సుబసిన్డెంటుగానుండి యీవూరికి అసిస్టెంటు యిన్స్పెక్టరుగావచ్చిన లోపల్లెనాగభూషణంగారు రాచపుండులేచి కాకినాడలో వారమురోజులక్రిందట మృతిపొందెరి. వీరు మిక్కిలి సుగుణసంపత్తిగలవారు. ఇంకను వృద్ధిలోనికి రాతగినవారు. వీరియకాలమరణము మిక్కిలి విచారకరము.

డైరెక్టరు.

విద్యాశాఖాధికారియగు స్టేషనరీగారు మొన్నటి దినం విశాఖపట్టణమునుండి మాపురమునకువచ్చి నిన్నటిరోజున ట్రైనింగునూర్లు, ఆర్జునకాలేజి తనిఖీచేసిరి. ఎల్.టి. కాసు యిచ్చటనే పెట్టుటకు నిశ్చయించినయి, రాజ్ పురూర్పులో నుత్పత్తిమించెదరనియు తెలియుచున్నది. అందుకుగాను అప్పటి ట్రైనింగునూర్లున్న జాగాలోనే మరియొక మేడ కొద్దిరోజులలో వేయుదురు.

పితాపురము వార్తలు.

సవీనాంధ్రుడనము.

పితాపురము జూలై 9:— పాతకాలలయందు ననగ వాయకంబైన సవీనాంధ్రుడును దొలగించి యెప్పటియట్లు ప్రజల పరీక్ష మొదలు పట్టబోతున్నాడు గ్రాంథికాంధ్రభాషాగ్రంథముల నవశ్యతలేనియములుగ నుంచి విద్యార్థులు వ్యాసములను సలక్షణ భాషలో వ్రాయ నియమింప విద్యాధికారుల కొకవిన్నపమును బంపుటకై యీనెల 8 వ తేది బుధవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు శ్రీ పితాపురము రాజావారి యున్న పాతకాలలయందు నొకసభ సమావేశమయ్యెను. పితాపురపు పౌరులేగాక కాకినాడనుండి ముగ్గురు రావుబహదర్ కొమ్మిరెడ్డి న్యాయారా యణమూర్తిగారు మొదలగు ప్రముఖులుగూడ సభ నలంకరించి యుండిరి. ట్రైజరి డిప్టీ కలెక్టరుగారు పండిత నాగేశ రావు పంతులు గారు బి.వి. బియల్, ఆగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి. కాశీభట్ బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు, ఆదిపూడి సోమనాధరావుగారు, పురాణపంథ మల్లయ్యశాస్త్రిగారు, కాశీభట్ సుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు, అలీమకవిగారు వి. వేంకట రామశాస్త్రిగారు, కూచి నరసింహము పంతులుగారు మొదలగువారు గ్రాంథికభాషా ప్రాశస్త్యమును గూర్చియు నవీనాంధ్రముయొక్క యనర్థమును గూర్చియు నెంతయు యుక్తి యుక్తముగా నుపన్యసించిరి. విద్యాధికారులకు బంపవలసిన తీర్మానమును డిప్టీ తహశీలుదారుగారగు వారణాశి కోనేటి రావునామడుగా రుపపాదించిరి. సర్రిజెస్ట్రారుగారు జగన్నాథం పంతులుగారు దాని నామోదించిరి. యూనియన్ చేరుమేక గారగు క్రొత్త వెంకట్రాజుగారు బలపఱచిరి. సభా సదులందఱు నైకకంఠ్యముగ నీతీర్మానము నామోదించిరి. సభాధ్యక్షులుగారు సవీనాంధ్రముగ్రామ్యము ఆంధ్రమే కాదనియు, ఆంధ్ర భాషకు ముప్పుననూచించు నొక యుత్సాహినియు నెలవిచ్చి, యాంధ్రులు రెను యావచ్చుకొని వినియోగపఱచి సరళభాషలో నానా విషయముల పుస్తకములనుసలక్షణముగ వ్రాసి యాంధ్రదాసా యోమామతల్లిని నలంకరింప వలయునని ప్రోత్సాహపఱచిరి ఆగ్రాసనాధిపతి గారికి గృహ్యతాపూర్వక వందనముల నర్పించుటతో సభ సమాపమయ్యెను.

రాజనోలు వార్తలు.

కరణముల సంఘము.

రాజనోలు జూలై — ఈ సంఘము 19 జనవరి 1913 తారీఖున ఏర్పడినది దీనికొక యభ్యుదయండును నిరువురు కార్యదర్శులును, నిరువది యిద్దరు కార్య నిర్వాహక సభ్యులును గలరు దాదాపుగ ఈ తాలూకా యావన్నెయి కరణములును సహాయ కరణములును, దీనికి స్థాధారణ సభ్యులయి యున్నారు సంఘము పతనమున 1913-1914 సం॥లో కాకినాడ రాజమహేంద్రవరములలో జరిగిన గోదావరి మండల సభలకు ప్రతినిధులేగి పనిచేసిరి. మా సంఘమువారు వేతనాభివృద్ధి కయి చెప్పి పురి దొరతనము వారికి విజ్ఞాపనముం బంపు కొనగా “అర్జి దారుల కొరక నొసగుటకు దొరతనమువారు రక్షకులయి యున్నారు”ని ఉత్తర్వు దయచేసిరి. పోలీసు పనులకయి ఏర్పడిన తలియారులను మునగబుల తాబేలను, రెవిన్యూ పనులకయి ఏర్పడిన పట్టియారులను కరణముల తాబేలను సర్కారు పనులు చేయు లాగు నుత్తరువుల దయచేయించ కొరి తహశీలుదారు వారికికొక ఆర్జి దాఖలు చేయబడినది ఈ సం॥ రెండవ పంట జమా బంధికి, తాలూకా ప్రధానసలమయిన రాజనోలు నందు పంటపూటిల్ల యనలేక భోజన సదుపాయము బాతుగ లేనందునకు మాతాలూకా హేడ్డుగుమాస్తా పద్మసాలల నానినాం పంతులుగారును నెకండుగుమాస్తా దత్తాత్రేయులు పంతులుగారు ను రాజనోలు సుత్రములో భోజననసలి నేర్పరచి, నందునకై సంఘమువారి కృతజ్ఞతను వెలిబుచ్చుటకు గడచిన నెల 27 వ తేది నొకసభ జరుపబడినది.

గౌరవీపుష్కర పాతకాల.

ఈ పాతకాల కీలకసంవత్సరమందు వచ్చిన గౌరవీపుష్కరపుణ్యకాలమువ మాసగంము ఖండము వారి యాదార్యముచే సావించబడినది. దీనికి పెనపట్టుము కాపగ్గులు గోల్బులి సుబ్బాగార్యుడుగారు య 6,80 కెంటు ఊడ్చు భూమిని గానము చేసిసారు. సిటివరులగు నెక్కెడ్రు ధర్మాత్ములుగూడ గు. 2,000 ల వరకు చందాదయచేసిసారు. భూమి వలన పన్ను పోగాసాలుకు నాలుగుపుట్ల ధాన్యమును రొక్కము వలన సాలుకు రు. 180 లు వడ్డీయును ఆదాయము వచ్చుచున్నది. ఈ పాతకాలయందు కావ్యముల కొకరును వేదమున కొకరును ఇరువురు ధర్మాధ్యాయులున్నారు. వీ రిరువురు నొక్కొకరికిసాలుకు రెండుపుట్లధాన్యమును రు. 71ల రొక్కము నియ్యబడుచున్నవి. ఈ పాతకాలయందీపుడు 6 గురుకావ్యమును, ఒకరువేదమును, ఇళవురువేదము, కావ్యమును, చిద్రు కొనుచున్నారు. భోజననసలి లేక విద్యార్థులు చిక్కుపడుచున్నందున పాతకాల కమిటీవారు, స్వార్థత్యాగియు దైవభక్తులు కగు భూమిపాటి సాంబయ్యగారిని కూడ కమిటీ మెంబరుగక జేర్చుకొని వారి సహాయమున విద్యార్థుల కన్నము పెట్టించుచున్నారు. ఇది అవిచ్ఛిన్నముగ జరుగుటకయి సాంబయ్యగారు పూనుకొని గామావల వెంటిలిరి. సుత్రము కొఱకు పాటుపడుచున్నారు. కావున దేశకాల సాత్రములను, దానముయొక్క పౌరశస్త్ర్యమును నెఱుంగు మహానలీ సాంబయ్యగారి నాదరించి శక్తివంతచేతుండ తమ ధర్మమును ప్రకాశింప జేయుటకు కోరుచున్నాము.

జూబులు.

I ఒక మేజిస్ట్రేటుపై దోషారోపణ.

ఆయాస్, తెనాలి డిప్టీవనరీ మేజిస్ట్రేటుగారు లంకములు తీసి కొనుచున్నారనియు, వారిని సస్పెండుచేసి గాని, బదలాయించిగాని విచారణ జరుపునెవల రుజువు పరచెదమనియు కొందరు గుర్తుబూరుజ్జా కలెక్టరు గారికి విన్నపములు బంపి కొనినటును వకేళ్ళలో కొందరు స్వయముగ కలెక్టరు గారికి విన్నవించుకొన్నట్లును బలమయిన వినికిడి కలదు. అట్లు జరిగి యుండినపుడు న్యాయము కనుగొనుటకు చిక్షణమే మేజిస్ట్రేటును సదురుపరిలోనుంచి తొలగించి విచారణచేయుట యవసరము. అధికారు లెంతయక్రమములు చేసిననుపయికివచ్చి చెప్పనారేయదు తీవ్రవరయిన పయికివచ్చి చెప్పబూనుకొన్ననతోటి యధికారులు వారిని నిరుత్సాహపరచి మొగ్గులోనే తృంచి వేయుట తోచనీయము. విచారణ ఆరంభించు విషయములలో సయితము సకాలములో న్నారంభించక ఆలస్యముగ జరుపుటచే, రుజువుకాదగిన సంగతులు రుజువుగాక ప్రాయశః చెడి పోవుచుండును. ఈకారణముచేత నధికారులు నిరంకుశులయి యెవరిని లక్ష్యముచేయక లంచములుతీసి కొనుట లెటసించుచుండును. ఇప్పుడు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారి మీదవచ్చిన ఫిర్యాదులు నిజమనికాని యబద్ధమనిగాని నేను చెప్పటలేదు ఇంకెవరికి చెప్పవలయునో వచ్చిచెప్పు సంగతుల నిశ్చయపరుచుటకంటె వేంటనే సబ్ మేజిస్ట్రేటును సస్పెండుచేసి విచారించి నిజమైనదో శిక్షచేయుటయు నబద్ధమయినదో ఫిర్యాదుచేసినవారిపై చర్య జరుపుటయు సమంజసు నీనిన మా కలెక్టరుగారు గమనించుదురుగాక

క ఫ హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు. బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలింతు దగ్గు. శ్వాస కోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బ నము, ఊయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినమందు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ఫ హ రి మూర్తము.

చిన్నదబ్బి 1-కి 0-8-0. (6 దబ్బిల నూరు గలది) 1-కి వెల రూ 2-0-0.

ఈ మూర్తము నవమూలికలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బనము, కాసపీచన, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుండుకొడుగు నూరితి.

క ల రా నూ త్ర లు.

దబ్బి 1-కి 12 మాత్రము వెల రూ. 0-6-0.

కలరా క్షేగురతెనె పి విధమైన అణుబాహ్యము. ఇది గాలియగు నీటియందుపరమాణువులైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగ్రాట యుక్తము.

గ్రహణిమాత్రలు.

20 మాత్రల దబ్బి 1-కి రూ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బురక విరేచనములు, జగట విరేచనములు, అజీర విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలిచిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడనచ్చును. గుణము వెంటనే కనుపడును.

మూ ల శం క కు త్రై ల ము.

దబ్బి 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనముదగ్గర. చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మొలలు పీర డును. ఇదివైత్యకోశపు మందతవలన(Torpid liver,) గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలానారోధమువలన బహి శ్శమునకు పోయినపుడును ఖితర సమయములం దును రక్తముపడును. విషవక కొంతకాలమువా డిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

గ జ్జి కి త్రై ల ము.

వెల దబ్బి 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేషబాధను గలిగించును న్నువి. ఈత్రైలమును నాలుగుపూటలురాచిన తప్పక పనిజేయును.

కు ప్పు కు త్రై ల ము

దబ్బి 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0.

ఈత్రైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుప్పలకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనెనురాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగఁ జెరుగ గలవు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి 9 జహంగీరుపేధి, మద్రాసు

అ మృ తాం జ న ము

అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన పరమామృతము.

AMRUTANJAN

(REGD.)

A SOVEREIGN REMEDY.

Head-Ache, Rheumatism Neuralgia Chest Colds, Sprain, Stiff joints, Dislocations, Skin diseases, Toothache, Backache, Cuts Bruises etc.

PRICE ANNAS EIGHT ONLY.

FREE SAMPLE FOR ONE ANNA STAMPS

RINGWORM OINTMENT.

Positively Cures Ringworm and Dhobi itches in three applications.

PRICE ANNAS SIX ONLY.

Aromatic Tooth Powder.

Cleans Teeth, Stops Bleeding, hardens gums, Taste pleasant.

PRICE ANNAS TWO ONLY.

CAN BE HAD OF ALL CHEMISTS & DRUGGISTS.

Amrutanjan Depot.

109, FREERE ROAD, BOMBAY. 9, JEHANGIR STREET, MADRAS.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. లేక నెం. 9, జహంగీరుపేధి, మద్రాసు.

A WONDERFUL AMULCT.

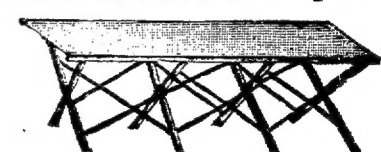
ఇదియొక గొప్ప క్రియ నిమిత్తమైన ధామ్యము. దీని ప్రభావ మత్యంతము. దీని నలంకరించుకొనిన, దేహ సంక్షోభము కావు. 2 కలరా, అమృతాంజనము మొదలగు అంటు బాధ్యములకు శోకనియ. 3 భూకంపిత పీశాచములకు పాణికోలు. 4 వ్యాధులు, పీడలు, ఆపదలు, గండములు తొలగిపోవును. 5 నొప్పులు, తిప్పులు, వాపులు, కల్లలు, వెణుకులు, హరించును. 6 ఆరోగ్యము, అదృష్టము, విశ్వరూపు, బలము, సుఖము, ఉత్సాహముగలుగును, 7 క్షారకృతువులు క్రియమిత్రువులగుదురు. 8 నీవాదం గెలుచును. 9 సభకట్టు, సర్వజన వశీకరము. 10 నీనొక వ్యాపార, వ్యవహార, కార్యాల సమేతమై వెళ్లబోవునపుడు దీనిని భరించుకొని వెళ్లన తప్పక జయమును, లాభమును పొందగలవు. అది యట్టి మహిమగలదని అమృతాంజనము వేసేళ్ల యువ్యురూపము వక్కానించుచున్నారు. ఇది సహ్యపద లేదయగు నొక ఘోషయి మహమ్మదీయ గని వెట్టి బడినదేగాని కాలోచిత వేషధారులవలన గని వెట్టిబడినదిగాదు. స్త్రీపురుషులు ఆ పాలవృద్ధులందఱును తెప్పించుకొని భరింపదగిన ఆ మూల్యమైన సుప్రశస్తమైన కృతామృతము. వేయేలకొట్టి తీసుకొని పూజింపుడు. అది ఆనందసముద్రమున నిన్నీల లాడించుట నిజము.

తాయెతు వెల రూ 1-8-0 లు మాత్రమే.
వలయువారు:— పి. రాఘవజనార్దనరావు,
మెన్మొరెస్ట్రయినిస్ట్రీట్యూట్, బంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

FREE! ఉచితము!! FREE!!!

ఉచితము! 10 కె.టి. బంగారు సులోచనములు!! ఉచితము!!
దర్బారువాం, తలనొప్పులకు, పొద్దునొప్పులకు, నొప్పినొప్పులకు, పురాణవాత, మేహనొప్పులకు, పక్షవాతములకు, వెణుకులు, పొట్టు, వాపులు, పుబ్బులు, దగ్గు, శైత్యమునకు, తేలు, కల్ల, మొదలగు జంతువులకాటకు, పుండ్లకు, ముచ్చియందు. సీసా 1-కి రూ 0-6-0. 12 సీసాలు రూ 4-8-0. 12 సీసాలు బుకనాన్ తెప్పించుకొనువారికి ఒక మంచిలీనరువాచీ (జేబు గడియారము గాని) లేక 14 కె.టి. బంగారు పాణిగల పాంతును కలయుగాని, లేక ఒక 10 కెటి. బంగారు నలువల్లెలత్తముల సులోచనములు గూడుతో గాని ఈ మూడులో యేదైన ఒకటి ప్రజంతుగా బహుమానం ఇయ్యబడును. మా బంగారు సులోచనములు యెచ్చటకొన్నను రూ 5-8-0 లకు లెక్కువ చిక్క నేరదు. కొద్దికాలమువరకే యిచ్చెదము. త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!
మంచి లీనరు (వాచీ) జేబుగడియారము ఉచితము.
14 కె.టి. బంగారు పాణిగల పాన్తెను కలయు. ఉచితము!
జి. ఆర్. దాసు అండ్ కో., తణుకు. (కృష్ణాజిల్లా)
G R Dass & Co, Tanuku, (Kristna District)

Gold Medal Camp Cot.

అమెరికా దేశములో చేయబడిన

క్యాంపుకాట్.

ఈ క్యాంపు మడతమంచము 1000 పాసుల బరువును భరించగలదు. 6 అడుగుల 4 అంగుళముల పొడవు, 2 అడుగుల 6 అంగుళముల వెడల్పు, 4 అడుగుల 3 అంగుళముల రైటు. మంచము ధర 9-0-0 మంచము మడిచిపెట్టు సంది 2-0-0 నోమలెన 4-0-0 నోమలెన కర్రలు 2-0-0 ఈసామాను అన్నింటితో పూర్ణ ధర 16-8-0 అడ్వాన్సు రెండు రూపాయలు పంపవలయును. సామగ్రి అమృతాంజన వర్తకశాల:-రామకొటి బిల్డింగులో గలవు ఉత్తరములు:—గౌతా అండు కంపెని, 57, ఆదెప్పనాయక పేధి, (వి. పి.) మద్రాసు. అనివారముడు. (1-7-14)

శనివారము. క్రియం రూ. 2 జన్మ పత్రికా.

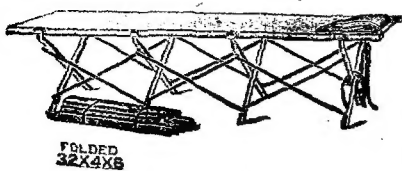
తెలు టిడ్డల జన సంవత్సరము, మాస, తిథి, వార, జననకాలముల జక్కగా వ్రాసిపంపినయెడల మేమిచ్చుట జననకాలము స్థిరపరుచుకొని జనన మండలి - అంశ మండలి మహాదళ మొదలగునవి చేర్చి శతవునకు జన్మశత్రుకోష వారాధిష్ట, నోషము మొదలగునవి యుండినంత తత్పరిహారమై కాంటి దానా లంకేయు క్రమమున్న, మాతాపితృశ్రీష్టమును విచారించి శతవునకు నిక ముందు నిన్నన సంవత్సరములలో. నిట్టిగండయులవలె రాగల విషయమును శతవుయొక్క, ఆయుష్యప్రమాణ విషయమును సహ విశదముగా వ్రాసి జన్మశత్రుకు సిద్ధపరిచి పంపెదము.

బాలగ్రహ నివారణ మహాయంత్రము. ఈ మహాయంత్రము నొక పెండితాయంత్రో శ్రేష్ఠ భద్ర పరిచి టిడ్డలకుం గట్టివో ౧౨ సంవత్సరముల వరకు రాగల శాలాధిష్టము ఖండితముగా పరిహారము గాగలదు. బాలగ్రహ నివారణ యంత్రముతోచేరి జన్మశ్రుతి: వెల రూ. 2 విల్లాసం:— పి. హెచ్. ఎం. సిద్ధాంతలు. హాల్ పెనహాల్ (జిల్లా బల్సారి)

మా మహాత్ములను మునుపటి నుండి

నిద్ర పోవలసినది.

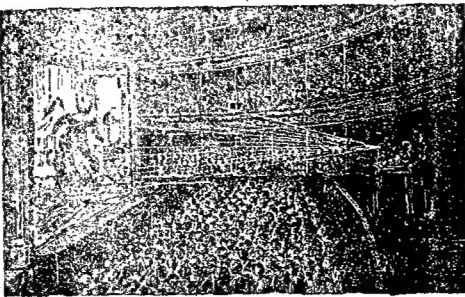
ఇది 1000 పౌండుల బరువును భరించగలదు.

ప్రయాణము
మీద పొయినను,
ఎచ్చట నైనను
హాయి అయిన నిద్ర
దీనిమీద పట్టగలదు

ఈ ననేకముల వాడుకనూరు. దేశం చారము
చేయుచును అగ్గినరులు విచ్చాడులు, దీనిని గూర్చి గొప్పగా
జ్ఞాపించుచున్నారు. ఇది ఆమెకా దేశమును చేయబడినది.
రక్త అగులు పొడవు 2 అడుగులు వెడల్పు మడిచినప్పుడు
15 పౌండుల మించని పొడవుగా కట్టుకొని చేతిపట్టుకొని పో
వచ్చును ఒక చిన్న బాలుడయినను దీనిని తీసి మడచవచ్చును.
ధర మంచము 1-కి. రు. 8-0-0 దోమతెర సామాను 2 0-0.
వెయ్యిపానుల బరువును ఈమంచముమీద వేసినను సులభముగా
ధరించగలదు. చక్కని బల్లికతో చేయబడిన దోమతెర 5-8-0
చిరునామా:— భాదర్ అండు యూనస్ బ్రదర్సు,
వాచ్ అండు కాక్ ఇంజనీర్స్, మదరాసు.

ద్రవ్యసంతుష్టగుటకు మార్గము.

సుమారు రు 600 లు ఖర్చు పెట్టినయెడల ఒక కాక్
బయస్కోపు మెషీను ఒక ప్రదర్శనమునకు సరిపడే కేలుములు
కొనగలరు. వాటితో వేలవేలు ఆర్జించగలరు. ఆసంగతు
లన్ని మాన్వ మెషీను కొనువారికి ఒక పూటలో ఉచితముగా
నేర్పదము త్వరగా భాగ్యవంతు లగుటకు ముంతవమించిన
సుభవుమార్గము మరిలేదు. పూరాసంగతులుగల కాట్టలాగును
మాచిన తరువాత మీకే తెలియగలదు. ఆలోచించకండి.
త్వరపడండి. కారనేషన్ బయస్కోప్ కంపెనీ,
వాడ్డాక్సు — 121, పెద్దపేటి తిరువల్లి క్లబ్బి, (మదరాసు)
బ్రాంచి:— ఉర్దూ. గంబాం జిల్లా.

పోస్టల్ సర్వీస్ ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలిగయును.
ఒక విచిత్రమైన కథ— చదువుటచే
మానసాల్లాసము కలుగ జేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభవికమైన కొన్ని విధులను
అందుదెలిపి యున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.
జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.
వైద్యకాశ్రీ విశిష్టకర్ గోవిందజీ.
ఆతంక నిగ్రహ బేషధాలయము.
22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోమోటర్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనప్రాగ్త్యములకు ద్వేషింపబడిన ఆత్మరుపహాగింపవలయును
మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడన
యందునది, కొన్ని ఏర్పరచబడినను పుష్పములనుండి మాత్ర
మే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యపాదము చేర్చబడ
లేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని గొన్ని
బొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడిన పుష్పముల
లోనే గూర్చునట్లుండును ఈ ఆదర్శమైన నేయిరకముల
పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మరు యొక్క సువాసన భవిం
చుటకయి ఆటోమోటర్ బహారు యివ్వమని మీదగ్గిరన్న
నాపుకేళరు నడుగవలయును వారితావున లేదేని మాత్ర
యొడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యకర్కగలిబుడ్డి 0-12-0,
1/2 బొమ్మ ఆత్మరుగల పెద్దసయూజు బుడ్డి 2-0-0 ఈ ఆత్మరులో
మరగ బెట్టబడి ఖుమఖుమ లాడుచుండు కాట్టలు డెజ్ 1 కి
0-8-0 వి. పి. ఖర్చుగొనువారును భరించవలయును.
సోలు ఎజెంటులు— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రాగ్
కంపెనీ కంపెనీ, 155 జామా మసీద్, బొంబాయి
మదరాసు ఏజెంటులు:— మెహత పురుషోత్తం మూర్తి
నెం 29, మైసాబజారు రోడ్డు, మదరాసు, ప్రథమ బజారుపేటి

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంత పంచాంగము

మంచికాగితము ! శుద్ధపత్రిక !! చక్కని అచ్చు !!!

అమృతాంజనం డిపోవారి కుందులను గొనువారలకు ఉచితము.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

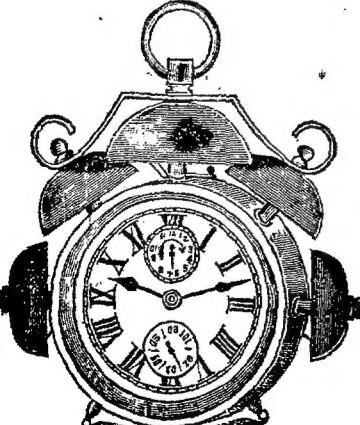
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రు. 5-4-0.
తామరతైలం. పండ్లపొడి. మోహినీతైలం.
వల డబ్బీ 1-కి 0-6-0 వల డబ్బీ 1-కి 0-2-0 5. తులముల నూనెగల
డజను 1-కి 3-8-0 డజను 1-కి 1-2-0 సీసా 1-కి 0-12-0
పి. పి. ఖర్చులు పోతేకము. } } }
అమృతాంజనం డిపో, } } }
నెం. 9, జహంగీరుపేటి, బాద్మి, మదరాసు. } } }
మంతుల కేటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
అమృతాంజనం డిపో,
109, ప్రేరిరోడ్డు, భోట్టు, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సరాది సంచిక.

చిత్ర పటములతో చక్కగా ముద్రింపబడినది.
కోరువారు వెంటనే వాసు కొనవలయును.

9, జహంగీరు పేటి, బాద్మి, మదరాసు.

వదుబెల్లులుగల అలారం టయంపీను.

ఇదేమాదిరి గడి గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.
యారమును మేమిది
వలలో రప్పించి
వాగగు రూపాయ
ల ధరకే పంపుచు
తిమి. అదేమాదిరి
యిప్పుడును పేదసా
దల కువచొగించు
నటుల నాలుగు
రూపాయలకే కా
వలసిన వారికి పంపె
దము.

ఈగడియారము డయలుమీద
మాకంపెనీ పేరు ఎక్కువసార్లు
లోను ముద్రింపబడియుండును.
ఇది చూచుటకుకందమై తలచిన
మును, డెప్యూటాంట్ ఆఫ్ గ్లాసు
డూమునుగలిగి మొరటుపనులకు
దగియుండును. పెట్టెమూత లో
భాగమున గాల్కంటి చీటి ఆతి
కించి యుండును. సీమనుండి
మాత్ర తయారుచేయబడినది. గాన నెనరియొద్దను జక్కదు
ఒకరొక్కరును దీయూదరున తలంపుతో తక్కువ వెలుంబి
తిమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టిదియు, స్వల్పదగరగల గడి
యార మిదిమొకటియేయని యనుభవంగున దెలియును ఇదివల
కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యనాపరమల నంది
య్యు ఒకటి తెప్పించి చూడడ మావల్లభముననే యనే
కులకొని ప్రసంగించినద నేజుమాట లెందకు?

ఈ చిత్రమునందును వలె ఈగడియారమునకు విరు
అలారంబెల్లులు ప్రక్కన అచ్చయియుండును. మనమెన్ని గంట
లకు మే గొనవలయునో యివ్వగలం లను నీ యలారములు
అయిదు పోకలమున మునందు చేపులకింపయిన ధ్వనితో
మోగి నిద్రుల లేపజాలున ఆశ్చర్యముల కాశ్చర్యమిది ప్రతి
వారును కొని యాచరింపదగినది 4-0-0-0
వలయువారు — సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్ట్ బాక్సు నెం 167, మదరాస్, ఇ అన్నివాయును

తామర తైలము

నీకు తామరబాధ గలదా?

ఒక్క మా తామరతైలము డబ్బాను ఆరు
అణాలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినయెడల
తామర నిర్మూలమగును. నయము కాని యెడల
మీ ఆరుఅణాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.
అనేక సంవత్సరములు, మాసములు బాధపడిన
వారు నీవివలన తక్షణమే సుఖముపొందిరి
హా! నిదురపట్టక బయట బయటచుండు అవధిపగ
వానికేకను వద్దు
అమృతాంజనం డిపో, } 109, ప్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి
9, జహంగీరుపేటి, బాద్మి, మదరాసు.